
Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi

INTERNATIONAL JOURNAL OF POLITICAL STUDIES

JURGEN HABERMAS VE CHANTAL MOUFFE OKUMALARIYLA MÜZAKERECİ
VE ÇATIŞMACI DEMOKRASİ ANLAYIŞLARI:
KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Yeliz KARADENİZ

RISE OF ISOLATIONISM IN THE USA FOREIGN POLICY AND IMPLICATIONS
FOR NATO

Adem ÇAKIR

THE COMMUNISM AND CHINA PERCEPTION CREATED IN
TURKEY DURING THE KOREAN WAR

Necati DEMİRCAN

TEZ NASIL YAZILIR?

Umut Berker SEVİLMİŞ

International Journal of Political Studies

(Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi)

Aralık/December 2020 Volume / Cilt 6

Issue / Sayı 3

p-ISSN: 2528-9969

e-ISSN: 2149-8539

International Journal of Political Studies (IJPS) is an academical, periodic and refereed journal published on April, August, and December -three times in a year- by the Center of Political Economical and Social Research (PESA). The Journal publishes articles which are written in the discipline of social sciences like Public Administration, Political Sciences, International Relationships, Sociology, History, Philosophy, Psychology and Turkish Language. The Journal aims to help distribute, discuss and evaluate investigations and scientific studies by academicians, market and for those who are interested. The Journal is published on internet.

Permission to make digital or hard copies of part or all of the International Journal of Political Studies for personal or classroom use is granted without fee provided that copies are not distributed for profit or directional commercial advantage. No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, or stored in data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. Permission may be requested from the PESA Research and Publication Department.

Copyright © 2020 by PESA

No responsibility for the views expressed by authors and reviews in the International Journal of Political Studies is assumed by the editors or by the Publisher Center for Political, Economic and Social Research (PESA).

Contact Editorial Office

Address: Arabacı Alanı Mahallesi Mustafa Ocak Sokak No:9 D:2 Serdivan-Sakarya/Türkiye

E-mail: politikarastirmalardergisi@gmail.com **Phone:** +905327695899

Fax: +902642956233

Published by: Center for Political, Economic and Social Research (PESA)

Politik Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi (PESA)

www.pesa.org

International Journal of Political Studies (IJPS)

Published by PESA, On Behalf of PESA the Owner is

Fatih YARDIMCIOĞLU

Editors / Editörler

İsmail EDİZ

Editorial Assistants / Editör Yardımcıları

Menderes KURT

Nurbanu BULGUR

Typesetting/Dizgi

Furkan FAYDALI

INTERNATIONAL ADVISORY BOARD / DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Tim Jacoby (The University of Manchester, UK), **Prof. Dr. Tuncay Kardaş** (Sakarya Üniversitesi), **Prof. Dr. Necmettin Alkan** (Sakarya Üniversitesi), **Prof. Dr. Arif Bilgin** (Sakarya Üniversitesi), **Prof. Dr. Serdar Gülenner** (Uludağ Üniversitesi), **Doç. Dr. Adrian Jones** (La Trobe University, AU), **Prof. Dr. Fatih Savaşan** (Sakarya Üniversitesi), **Prof. Dr. Ali Kabasakal** (Sakarya Üniversitesi), **Prof. Dr. Ali Balcı** (Sakarya Üniversitesi), **Prof. Dr. Ahmet Ulusoy** (Beykent Üniversitesi), **Prof. Dr. Osman Pehlivan** (Karadeniz Teknik Üniversitesi), **Prof. Dr. Mehmet Asutay** (Durham University, UK), **Doç. Dr. Ramazan Erdağ** (Osmangazi Üniversitesi)

REFeree BOARD / SAYI HAKEMLERİ

Prof. Dr. Ali Balcı (Sakarya Üniversitesi), **Doç. Dr. Erdem Özlük** (Selçuk Üniversitesi), **Doç. Dr. Esra Keloğlu-İşler** (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Yetim** (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Ali Başaran** (Karabük Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Filiz Cicioğlu** (Sakarya Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Rıfat Karakoç** (Samsun Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Murat Toman** (Hitit Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Cemre Pekcan** (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Yıldırım Turan** (Sakarya Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Ekici** (İnönü Üniversitesi), **Dr. Arş. Gör. Erhan Atagül** (Çankırı Karatekin Üniversitesi), **Dr. Öğr. Üyesi Soner Tauscher** (Sakarya Üniversitesi), **Dr. Arş. Gör. Rıdvan Kalaycı** (Sakarya Üniversitesi), **Dr. Arş. Gör. Ayla Akdoğan** (Sakarya Üniversitesi),

Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi'nin İndekslediği dizinler;

ASOS, Academia Social Science Index, DOAJ, Directory of Open Access Journals, Index Copernicus

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

Makaleler / Articles

Jürgen Habermas ve Chantal Mouffe Okumalarıyla Müzakereci ve Çatışmacı Demokrasi Anlayışları: Karşılaştırmalı Bir Analiz (Araştırma Makalesi)

Yeliz KARADENİZ **1**

Rise of Isolationism in the USA Foreign Policy and Implications for NATO (Research Article)

Adem ÇAKIR..... **15**

The Communism and China Perception Created in Turkey during the Korean War (Araştırma Makalesi)

Neceati DEMİRCAN **29**

Kitap Değerlendirmesi / Book Review

Tez Nasıl Yazılır?

Umut Berker SEVİLMİŞ **41**

Jürgen Habermas ve Chantal Mouffe Okumalarıyla Müzakereci ve Çatışmacı Demokrasi Anlayışları: Karşılaştırmalı Bir Analiz

Yeliz KARADENİZ¹

Özet

Günümüzde birçok ülke demokrasisini liberal ekseninde şekillendirmektedir. Ancak demokrasi teorisyenlerinin çoğu, liberal demokrasinin dünyada yaygın bir şekilde uygulansa bile içinde bulunduğu krizle mücadele etmesinin zor olduğunu iddia etmektedir. Demokrasiyi konu edinen düşünürler tarafından bu konu önemli bir problematik konumundadır. Bu düşünürlerin hedefi, liberal demokrasiyi eleştirerek başka formlara dönüşümünü sağlamaktır. Bu çalışmada amaçlanan, zengin demokrasi modelleri içerisinde zamanla gelişen ve toplumsal yapıda önemini koruyan, liberal demokrasinin katılım noktasında yaşadığı eksikliklere çözüm olan müzakereci ve çatışmacı demokrasi anlayışlarını ele almaktır. Bu demokrasi modelleri, çatışmacı anlayışın duayen teorisyenlerinden Chantal Mouffe ve müzakereci demokrasi modelinin öncüsü olan Jürgen Habermas bağlamında değerlendirilmiştir. Bu iki tür demokrasi modelinin günümüze yansımaları adına tamamlanması ve daha iyi anlaşılabilmesi adına da karşılaştırmalı metottan yararlanılmıştır.

Literatür taraması ve betimleyici metodun uygulandığı bu çalışmada elde edilen sonuçlara göre; liberal demokrasi çoğunluğa dayalı siyasi süreçleri çözmede yetersiz kalmaktadır. Buna alternatif olarak öne sürülen müzakereci demokrasi, kişilerin kamusal sürece dahil olabilmesi açısından önemli fırsatlar barındırmakta ve özgür tartışma ortamı yaratmaktadır. Sonuçlardan bir diğerine göre ise çatışmacı demokraside çoğulculuk ön plana çıkmakta, siyasi tartışmalarda hiçbir zaman nihai sonuca varılamamakta her zaman anlaşmazlık olmaktadır. Son olarak da Habermas'ın toplumun siyasi yapısını uzlaş, iletişim, tartışma; Mouffe'un ise çatışma gibi kavramlarla ördüğünü belirtmek gerekir.

Anahtar Kelimeler: Habermas, Uzlaş, Müzakere, Mouffe, Çatışma, Farklılık.

Deliberative and Conflicting Democracy Conceptions with Jürgen Habermas and Chantal Mouffe Readings: A Comparative Analysis

Yeliz KARADENİZ¹

Abstract

Today, several countries shape their democracy on the liberal axis. However, most of democracy theorists claim that liberal democracy is difficult to deal with, even though it is widely practiced around the world. This issue is in an important problematic position by thinkers who focus on democracy. The goal of these thinkers is to criticize liberal democracy and transform it into other forms.

The aim of this study is to deal with the deliberative and confrontational democracy conceptions that develop over time within the rich democracy models, maintain their importance in the social structure and become a solution to the deficiencies of liberal democracy in terms of participation. These democracy models are evaluated in the context of Chantal Mouffe, one of the doyen theorists of the confrontational understanding and Jürgen Habermas, the pioneer of the deliberative democracy model. Comparative method is used to complete and better understand these two types of democracy models in order to reflect them today.

According to the results obtained in this study in which the literature review and descriptive method are applied; liberal democracy falls short of resolving political processes based on the majority. Deliberative democracy, which is put forward as an alternative, provides important opportunities for people to be involved in the public process and creates an environment for free discussion. According to another result, pluralism comes to the fore in confrontational democracy, never reaches a final result in political discussions, and there is always disagreement. Finally, it should be noted that Habermas builds the political structure of society through the concepts such as reconciliation, communication and discussion; while Mouffe does the same with the concept like conflict.

Keywords: Habermas, Consensus, Discussion, Mouffe, Conflict, Diversity.

1.Giriş

İnsanların tarih boyunca yöneten-yönetilen ilişkisi içerisinde olduğu görülmektedir. Bunun sonucunda geçmişten günümüze çeşitli yönetim biçimleri ortaya çıkmıştır. Bunlardan bir tanesi de demokrasidir. Demokrasinin bugün en popüler kavramlardan biri olduğu kolaylıkla ileri sürülebilir. Demokrasi, üzerinde hala tartışma ve çalışmaların yapıldığı bir siyasi sistemdir. En geniş ifadeyle demokrasinin temel hak ve özgürlükleri güvence altına alan insanlar arasındaki siyasi eşitliği sağlayan, halka sunduğu hizmetlerde ayırım gözetmeyen, siyasette muhalefetin oluşmasına imkan tanıyan, ortaya çıkan çatışmaları uzlaşuya dayalı olarak çözen yönetim biçimi olduğu sonucuna varılmıştır.

İnsanlar tarafından tek model olarak düşünülen demokrasi, aslında çok farklı modelleriyle karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde de en yaygın görülen demokrasi modeli liberal modeldir. Zamanla artan demokratik talepler liberal kurumlara olan ihtiyacı arttırmış, bu talepler karşılanamayınca demokrasi geleneğinin geliştirilmesi geleneği bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmıştır.

Zamanla liberal demokrasiye yönelik eleştiriler artınca demokrasinin daha çok demokratikleşmesini hedef alan ileri demokrasi modellerinin geliştirildiği görülmektedir. Halkı aktif hale getirmesi, devletle halk arasında yakın ilişki kurdurarak demokrasiyi katılım açısından geliştirmesi ve insanların bir araya gelerek sorunları çözmeyi amaçlamasıyla müzakereci demokrasi de liberal demokrasinin eksikliklerine çözüm olarak geliştirilen ileri demokrasi modelleri arasındadır. Her tezin bir antitezi olduğu gibi demokrasi modellerinde de bunu görmek mümkündür. Zamanla müzakereci demokrasinin temel öğelerine taban tabana zıt olan çatışmacı demokrasi modeli geliştirilmiştir.

Tüm bunlardan hareketle literatür taraması ve betimleyici metodun kullanıldığı bu çalışmanın temel problematiğinin ve hedefinin liberal demokrasiye alternatif olarak ortaya atılan müzakereci ve çatışmacı demokrasi modellerini Habermas ve Mouffe öncülüğünde karşılaştırarak analiz etmek olduğu söylenebilir.

Bu problematikten hareketle cevabı aranan başlıca sorular; “liberal demokrasinin neden eleştirildiği”, “müzakereci ve çatışmacı demokrasinin temel dayanaklarının neler olduğu”, “Mouffe ve Habermas’a göre demokrasi teorileri arasında bu iki demokrasi modelinin öneminin ne olduğu” şeklinde olmuştur. Bu arada yapılan taramalar sonucunda sadece Mouffe ve Habermas’ın demokrasi teorisini karşılaştırmalı olarak ele alan bir çalışma yapılmadığının ortaya çıkması çalışmanın önemini arttırmaktadır.

Çalışmada ilk olarak dünyanın birçok ülkesinde yaygın olarak uygulanan liberal demokrasi ve bu demokrasi modeline getirilen eleştirilerden bahsedilecek olup daha sonra Habermas’ın ve Mouffe’un müzakereci ve çatışmacı demokrasi modelleri hakkındaki görüşleri incelenecektir. Son olarak da bu iki model olumlu ve olumsuz yönleriyle karşılaştırılacaktır.

2.Liberal Demokrasi ve Eleştirileri

Demokrasi ve liberalizm hem aynı dönemde geliştiği hem de kişinin taleplerinin yerine getirilmesi ve bireye ifade ve düşünce özgürlüğünün tanınması hususunda aynı doğrultuda olduklarından yakın ilişki içindedir. Klasik liberalizm teorisyenlerine göre temsili demokrasi en iyi işleyen demokrasi modelidir. Onlara göre demokrasi olarak nitelendirilen diğer modeller gerçekleştirilmesi mümkün olmayan sahte sistemlerdir.

Günümüzde karşılaştığımız demokrasi modellerinin dayanağını oluşturan liberal demokrasi, özgürlüğü katılım ile bağdaştıran, halkın seçim yöntemiyle kendilerini yönetecek kişileri seçtiği bir sistemdir. Liberal demokrasinin temel unsurları, iktidarın yetkilerinde sınırlama ve temel hak ve özgürlükleri artırma ilkesine dayanmaktadır.

Liberal demokrasi, demokrasinin sınırlı ve dolaylı şeklidir. Burada sınırlıdan kastedilen, halkın katılımının belirli aralıklarla yapılan seçimlerle sınırlandırılması, dolaylıdan kastedilen kişilerin iktidarı kendilerinin değil de seçtikleri kişiler aracılığıyla kullanılmasıdır (Karakoç ve Özden, 2020: 586).

Liberal demokrasi, halkın kendini, isteklerini, şikayetlerini tam olarak ortaya koyamamasından dolayı katılım konusunda 1980’lerden sonra eleştirilmeye başlanmıştır. Bu eleştiriler genellikle yönetim-siyaset birlikteliği ve temsil sistemi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Liberal demokraside halkın seçtiği temsilcilerin görevi, bireylerin tercihlerine göre onların sorunlarını çözmektir (Zabunoğlu, 2017: 800-801). Devlet, kendini halkın çıkarları doğrultusunda programlamalıdır. Liberal demokrasi ile ilgili diğer önemli bir eleştiri, halkın kendisinin yapabileceği işleri doğrudan temsilcilerine devretmeleri ve bunun

sonucunda pasif vatandaşın ortaya çıkmasıdır. Bu bağlamda liberal demokrasinin, halkın seçim özgürlüğünü soyut biçimde ele aldığı söylenebilir (Durutürk, 2018: 1427).

Liberal demokrasi sisteminde bireylerin siyasi katılımı ve sorumluluğu, seçimlerle sınırlandırılmıştır. Bu yüzden halk, kamusal konularda kendilerini temsil edeceklerini düşündükleri kişileri kendileri seçmektedir. Bu yüzden kendileri adına alınan kararları etkileme güçleri azdır. Ayrıca kamu yöneticilerinin kendi çıkarları doğrultusunda yaptığı işlemlerden halkı bilgilendirmemeleri de demokratik kurumlara olan güveni sarsmaktadır. Eşit oy hakkı kapsamında oy kullanan vatandaşlardan, çoğunluğun dışındaki kesimin, bazı hususlarda katılım sürecinin dışında bırakılması da eleştirilmektedir (Özdemir, 2018: 128).

Anlatılanlardan yola çıkarak liberal demokrasinin aksayan yönleri şu şekilde sıralanabilir (Sitembölükbaşı, 2005: 140);

- Liberal demokrasi, bireysel niteliği ve vatandaşlarla arasında kurduğu sözleşmeye dayalı bağ nedeniyle azınlık hakları, cinsiyet ayrımcılığı ve etnik farklılıklar gibi konularda çözüm sunmakta başarısız olmaktadır.
- Liberal demokraside düzenli seçimlerin yapılması, halkın katılımını sağlamakta fakat vatandaşların kendileri adına alınan kararlarda etkileri düşük düzeyde kalmaktadır. Dolayısıyla vatandaşların çıkarları ile onlar adına alınan siyasal kararlar arasında farklılık ortaya çıkmaktadır.
- Çoğunluğu ele geçirerek iktidar olan siyasi partinin, bütün yönetim organlarını ele geçirmesi ve iktidar olmaktan kaynaklanan yetkilerini azınlığın çoğunluğun sağladığı haklara ulaşmasını engellemek için kullanması demokrasi açısından sorun doğurmaktadır. Yöneticilerin kendi çıkarlarını gözetmesi, vatandaşa karşı sorumlu oldukları düşüncesinden uzaklaşarak yaptıkları hesapsız icraatları ve vatandaşı bilgilendirmemeleri demokratik kurumlara olan güveni sarsmaktadır.
- Çoğunluk yönetiminden kaynaklanan iktidar paylaşımının, uygulamada yarattığı sorunlar ekonomik ve sosyal dengesizliklere yol açmaktadır.

Yapılan bu eleştiriler doğrultusunda, liberal demokrasinin aksaklıklarına çözüm sunma iddiasıyla alternatif demokrasi teorisindeki girişimlerinden en çok adını duyuranlardan biri Müzakereci demokrasidir. Zamanla müzakereci demokrasinin bir ütopya olduğunu ileri süren anlayış olarak da çatışmacı demokrasi ortaya çıkmıştır. Bu teorileri anlamak için bu demokrasi modellerinin kurucularının bakış açısıyla değerlendirmekte fayda vardır.

3.Habermas ve Müzakereci Demokrasi Anlayışı

Müzakereci demokrasiyi açıklamadan önce müzakere kavramından söz etmekte yarar vardır. İngilizcede “deliberative democracy” olarak ifade edilen bilinçli, tutarlı ve dikkatli tartışma ve danışma anlamına gelen Müzakereci demokrasi Türkçede tartışma ve görüşmeye çağırma anlamında kullanılmaktadır (Erdoğan, 2011: 27). Müzakere, vatandaşlar arası veya devlet – toplum arası anlaşmazlıkları çözmenin çatışmaları gidermenin bir yolu olarak görülmektedir.

Müzakereci demokrasi, ilk defa Joseph Bessette tarafından kullanılmıştır. Demokrasiyi geliştirecek, liberal demokrasinin eksiklerini tamamlayacak bir model olarak ileri sürülmüştür. Bu doğrultuda siyasal katılımı arttırmayı amaçlayan, vatandaşların özgürce kamu müzakeresi yoluyla yönetime dahil olabildiği model olarak açıklanabilir (Karaaaslan, 2015: 39). Müzakereci demokrasi, esas itibarıyla Jürgen Habermas’ın kamusal alan üzerine geliştirdiği teoriler ve iletişimsel eylem kuramına dayanmaktadır. Habermas’ın, konuşma ve sözün boyutları üzerine olan vurgusu, öznelere aşan ve ideal konuşma durumu olarak ifade edilen iletişimi garantileyen iletişimsel rasyonalitesi, sözün değerini tekrar ortaya çıkarmayı hedeflemektedir (Demirhan, 2017: 179). Dolayısıyla sözü çoğu eleştirel teorisyenler gibi değerden düşmüş, mistik içerikli ve bir olumsuz araç olarak görmek yerine eleştirel diyalogu diriltmeye çalışmaktadır. İletişimsel eylem, sözle sınırlı olmayan fakat sözle koordine edilen bir eylem tipi olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım, 2006: 249). Müzakereci demokrasi de esasında sözün ve diyalogun önemini teslim eden, tartışmayı, müzakereyi esas alan bir demokrasi türüdür.

Müzakereci demokrasinin duayeni olan Habermas, bu demokraside liberal demokrasiden farklı olarak bütün halkın katılımını esas alan bir zemin oluşturmak istemektedir. Habermas’a göre, kararlar bütüncül yollarla müzakere ortamında alınırsa toplumsal sorunların çözülmesi kolaylaşmaktadır (Pennington, 2007: 724-725). İnsanlar iletişimsel eylemleri ile toplumsal hayatı aktif bir şekilde yönlendireceklerdir.

Müzakere yapılırken insanların ufku açılacak, farkında olmadıkları toplumsal sorunlar gün yüzüne çıkacak ve çözüm üretilecektir (Akkol, 2019: 173).

Müzakereci demokrasinin hedeflerinden biri gerçekleri ortaya koymak değil, bir keşif süreci olmasının yanı sıra farklı ve çatışan görüş sahibi insanların birbirini ikna etme sürecidir. O yüzden öne sürülen argümanların ikna etme gücü fazla olmalıdır. Çünkü ancak müzakere sürecinde çeşitli görüşlerin bir araya gelmesiyle taraflar kendi tercihlerini belirginleştirebilir ve hatta gerektiğinde başlangıçtaki yönelimlerini değiştirebilirler.

Müzakere için insanların eşit ve özgür katılımına fırsat tanıyacak bir kamusal alan şarttır. Habermasın amacı rasyonel bir uzlaşıya götürecek olan siyasi müzakerenin sağlanmasıdır (Hancı, 2017: 7-8). Katılımda olduğu gibi müzakere sonucu, karar almada da eşitlik ve şeffaflık ilkesine özen gösterilmelidir.

Habermas'a göre temsili demokraside söz sahibi olunamayan kamusal kararlara katılma en iyi müzakereci demokrasi yoluyla sağlanabilir. Benzer şekilde Arendt de temsili demokraside, halkın siyasal karar alma sürecine katılabilmek için yeterli imkanlara sahip olmadığını düşünmektedir (Karaoğlu, 2009: 40).

Müzakereci modelde, iletişimin özünde müzakerenin yöntemleri yatmaktadır. Bu yöntemler eşitlik, özgürlük, katılım, rasyonellik ve etkileşim öğelerini barındırmaktadır. Müzakere sürecinde bireylerin görüşlerinin karşılıklı ortaya konmasıyla kişiler kendi tercihlerinde ısrar edebilir ya da başlangıçtaki düşüncesini değiştirebilir. Habermasçı müzakere anlayışında, birey hakkı ve halk egemenliği bir bütündür (Yıldırım, 2006: 253). Habermasta demokrasinin merkezinde, oy vermeden tamamen vazgeçilmese de, hesapverebilirlik ve kamusal alan kavramları yatmaktadır.

Müzakereci demokrasiden yana olanlar, müzakere ortamında kişisel çıkarların hakimiyetinin değil, kamu yararı üzerinde birleşileceğini düşünmektedir. Kısacası katılımcıların tartışma ortamına ön yargısız bir şekilde ve ortak iyiye ulaşmak için gelmesi hedeflenir. Habermas'a göre müzakere sürecinde gerçekten herkesin kabullendiği gerekçeler kamusal meşruluk olmalıdır. Ayrıca müzakereci demokrasi akla yapılan vurgu Habermas'ın Kant'a olan yakınlığını göstermektedir (Habermas, 1997: 235).

Habermas'ın müzakereci demokrasi anlayışında iletişimci anlam sürekli vurgulanarak halk egemenliğine dikkat çekilmiştir. Habermas'a göre halk sadece siyaset öncesi varlığını gösteren değil toplum sözleşmesinin bir ürünüdür. Habermas'ın toplum sözleşmesiyle kastettiği özgür ve eşit halkın kendi iradeleriyle bir araya geldiği demokratik bir biçimde kararlara katıldığı bir süreçtir (Benhabib, 1999: 69).

Habermas'ın demokrasi anlayışı liberal demokrasi modelinin eleştirisi niteliği taşımaktadır. Bu modeli demokrasiyi vatandaşın erdemlerine ve davranışlarına bağlı tutmasından dolayı da eleştirmektedir. Habermas'ın modeli ise müzakere ve diyalog kavramlarını anahtar kelime haline getirmiştir. Önemli olan burada ortaya konan fikirlerin birbirine galip gelmesi değil, halkın birbirini dinleyip sonuca varıp tartışmayı karara bağlamasıdır (Altınkök, 2015: 11).

Habermas'a göre en genel ifadeyle liberal demokrasi yerine müzakereci demokrasiyi savunma sebebi; seçimle göreve gelen temsilcilerin kararlar alırken bu karardan etkilenen halkın kararları etkileme gücünü hiçe saymalarıdır. Habermas'ın demokrasisinin, liberal modelden farkı yasadan etkilenen herkesin onu kabul etmesidir. Habermas demokrasinin kökeni olarak kabul edilen Antik Yunandan etkilenerek özneler arası iletişimi demokrasi modelinin zeminine oturtmuştur (Odabaş, 2018: 2052).

Habermas, siyasette başarılı olmanın yolunu iletişimsel eylemlerin kurumsal olmasına bağlamaktadır. Habermas'ın müzakereci demokrasiden söz ederken en sık kullandığı kelimelerin yurttaşlık, katılım ve hak olduğu görülmektedir. Müzakere sürecinde herkesin uyması gereken bazı kuralları vardır (Bayram, 2016: 113). Habermas bu kurallardan en önemlisinin katılımda eşitlik kuralına uyulması yani soru sorma, eleştirme, fikir belirtme hususlarında herkesin aynı hakka sahip olmasının gerekliliği olduğunu söylemektedir.

Habermas'a göre kamusal alanda bir kere uzlaşı sağlanırsa devletten başlayarak diğer kurumlara da domino etkisi gibi yayılabilir. Ayrıca kamusal alanda müzakere yapıp ortak karar alındığında bu karara uymayan yönetim yapısı kısa sürede meşruiyetini kaybedebilir (Nalbant, 2016: 17-18). Müzakere sürecinde kararların alınması aşaması bütün katılımcıların fikirlerini açıklamaları ve alınan kararları rasyonel bulduklarını ifade etmeleriyle tamamlanacaktır. Buradaki rasyonelliği Habermas iletişimsel rasyonalite olarak ifade etmektedir. Kararlar üzerinde uzlaşıda güç ve ayrıcalıklı konum göz ardı edilerek tartışma yolu izlenmektedir.

Buraya kadar anlatılanlardan hareketle Habermas'ın düşüncelerinin önemini ortaya koyan şeyin onun modelinin uygulanıp uygulanmayacağı değil, toplumun ortak sorunlarını tartışan, çözüm arayan, daha yaşanılır ve demokratik dünya inşa etmeye çalışan kişilere yer vermesi ve moderniteye iyimser yaklaşması olduğu söylenebilir. Habermas, liberal demokrasinin yaşadığı krizi aşmaya çalışan bir model geliştirmektedir. Bunu sağlayacak olan da vatandaşların özgür, eşit kısıtlanmadan ve baskı kurulmadan kamusal tartışma, diyalog ve müzakere ortamında bulunmasıdır.

Habermas'ın çalışmaları genel olarak iletişimsel eylem, kamusal alan, özneler arası yaklaşım gibi kavramlar üzerine temellenmektedir. Habermas'a göre her konuşmada konuşan ve dinleyen vardır. Önemli olan tarafların birbirlerini anlayabilmesi ve anlaşabilmesidir. İletişimsel eylem, Habermas'ın yaşam dünyası olarak tanımladığı şeydir (Habermas, 2001: 838). Bu yaşam dünyasında özneler arası kurulan rasyonel bir ilişki söz konusudur. Demokrasi iletişimsel eylem kuramı içerisinde yeniden üretilir.

Habermas'ın müzakere ortamının yaşanacağını belirttiği alan olarak kamusal alan; sınırlandırılmamış bireylerin nasıl yönetilmek istediklerini açıkladıkları rasyonel tartışma şeklinde demokratik uzlaşıya ulaşılan yerdir (Demir, 2011: 56).

4. Mouffe ve Çatışmacı Demokrasi Anlayışı

Mouffe, demokrasi ve liberalizm arasında bir gerilimin olduğunu, bu gerilimin ortadan kalkmasının mümkün olmadığını, çatışmanın olmadığı yerde siyasetin sona ereceğini iddia etmektedir. Mouffe, bu öngörüsünden çatışmacı demokrasi modelini oluşturmaktadır (Mouffe, 2015: 23).

Mouffe'a göre siyasetin demokratik kurallara göre işlemesi için kişi özgürlüğü ve çoğulculuğa ayrı bir önem verilmelidir. Mouffe, insanların kendi yorumunun en iyisi olduğuna inandığı fikrini reddetmektedir. Ona göre çatışma yokmuş ve her şey uzlaşılıyla çözülmüş anlayışı yanlıştır. Çünkü uzlaşılar geçicidir. Uzlaşılı amaçlanarak yapılan siyaset gerçek siyaset değildir. Mouffe siyasetin temelini çatışma ve iktidar kavramı üzerinde temellendirmektedir (Üstüner, 2007: 320). Ona göre siyasetin doğasında çatışma vardır. Ancak bu çatışma eşitlik ve özgürlük alanını genişletmelidir (Karaaslan, 2015: 80).

Mouffe'a göre demokraside çatışma içeren bir mücadele varken bu çekişmede taraflar birbirini yok etmeden de devam edebilir. Mouffe insanların birbirini ikna yoluyla anlaşacakları fikrine karşı çıkarak çelişkilerin, birbirleriyle çekişme halinde olanların karşılıklı birbirini değiştirebileceği anlayışından yanadır.

Mouffe, siyasetin temelini müzakere olmadığını çatışmalara dayandığını vurgulamaktadır. Mouffe, çatışma kavramı yerine zaman zaman antagonizma kavramını kullanmaktadır. Bu kavramı da uzlaşması mümkün olmayan zıtlıklar olarak tanımlamaktadır. Antagonizma kavramı, Fransızca kökenli bir kavram olup Türkçede zıtlık, karşıtlık, biriyle yarışmak anlamına gelmektedir. Mouffe'a göre, antagonizma birbirine düşman iki şey arasındaki mücadele ve bu düşmanlığın çatışmaya dönüşmesidir (Coşgun, 2019: 240).

Mouffe'un felsefesi, siyaseti yaşatmak için antagonizmaların dönüştürülmesinin gerekliliği üzerine kuruludur. Mouffe'un çatışmacı demokrasi anlayışında müzakere ortamında karşılıklı tartışarak uzlaşıya varmak yerine karşısındakinin düşüncesini yok etmek ve dönüştürmek için mücadele eden şiddet kullanmaktan çekinmeyen bir demokrasi sistemi vardır.

Mouffe'un amacı liberal sistemdeki sorunlardan çatışmaya geçiş oradan da siyasi alana ulaşma çabasıdır. Mouffe siyasette dışlamadan bahsederken "öteki", "diğeri", "dışarı" gibi kavramları sık sık kullanmaktadır. Onun demokrasi anlayışı her zaman ben – o veya onlar ve diğerleri ayrımı üzerine inşa edilmiştir (Akkaya ve Bozdoğan, 2019: 362). Mouffe'a göre ötekini yaşatmak, kendi varlığını ve devamlılığını sağlamakla eş değerdir. Kendimizi yenilemek için ötekinin varlığı koruma altına alınmalıdır (Doğan, 2019: 51).

Mouffe, modernitede çoğulcu anlayışa önem vermektedir. Bu yüzden Mouffe'un tüm demokrasi anlayışı da çoğulculukla birlikte ele alınmıştır. Onun için çoğulculuk uzlaşılı temelli çözüm üretmek değil, çatışmaların devam ettiği bir süreçtir. Mouffe demokraside farklılıklara da vurgu yapmaktadır. Ayrıca onun demokrasi anlayışında önemli olan farklılıkların tanınmasıdır (Kanatlı, 2014: 118). Mouffe çoğulculuğu müzakere ile aynı kalıplara sokmadan farklılıkların tanınmasıyla anlaşılanacağını açıklamaktadır. Ona göre demokrasinin doğasında çatışan değerlerin kavranması yer almaktadır.

Mouffe, çatışmacı demokrasiden bahsederken siyasal alan kavramını da sık kullanmaktadır. Onun için siyasal kavramı toplumdaki vatandaşların birbirleriyle olan çatışmacı ilişkilerini içine alan bir

kavramdır. Ona göre siyasette biz ve onlar diye ayrıştırma yapmamak imkansızdır. Demokraside ötekisiz ben olamayacağını da açıklamaktadır (Özdemir, 2018: 129). Ona göre biz-onlar ilişkisini inkar edip herkesin biz kavramını sürdürdüğü bir sistem agonistik siyasetin kendisidir. Bununla birlikte Mouffe, ulusal kimlikler yok olduğunda çoğulculuğun bundan zarar göreceğini ve beraberinde antidemokratik bir sistemin ortaya çıkacağını düşünmektedir (Mouffe, 2015: 42).

Mouffe liberal sistemin insan hakları, yargı ve çoğulculuk gibi bazı unsurlarının demokrasiye katkı sağlayan unsurlar olduğunu inkar etmemektedir. Hatta bu unsurların kendi çatışmacı demokrasi anlayışında farklılıkların tanınmasının gerekli olduğunu da açıklamaktadır.

Bunlara rağmen, halkın siyasete katılım noktasındaki eksikliğinden dolayı pasif vatandaş haline gelmesinde, devletin tarafsızlığının gerçek dışı olmasında ve demokrasinin sınırlandırılmış olmasında liberal demokrasiyi suçlamaktadır.

Ona göre çatışma yok ise siyasetten bahsedilemez. Sonuç olarak Mouffe, çatışmacı siyaset çağrısında bulunmaktadır. Toplumdaki farklı kültürler, değerler çatışarak siyaseti oluşturacaktır. Mouffe, engellenmemiş birey anlayışını da reddetmektedir. Biz ve onlar ayrımı yapıldığında yani ötekinin ötekileştirmesi gerçekleştiğinde orada çatışma olması kaçınılmazdır. Mouffe'a göre insanların rasyonel davranmasını beklemek ütopyadan ibarettir. O, genel geçer çözümlerin üretileceği, çoğulcu değerlerden arındırılmış tarafsızlığın olamayacağını ifade etmektedir. Mouffe, Schmittyen bir tavır sergilemekte Schmitt'in dost-düşman ayrımını biz-onlar olarak kavramsallaştırmakta, rekabet kavramı üzerinden açıklamaktadır (Aliu, 2015: 179-180).

5. Müzakereci ve Çatışmacı Modellerin Karşılaştırmalı Analizi

1970'lerde gündemde yer edinmeye başlayan post modernite, liberal demokrasinin meşruluğunu tartışmaktadır. Uzlaş ve çatışma arasındaki ilişki bu tartışmaların gündemine gelmiştir. Böylece liberal demokrasiye alternatif olarak yeni demokrasi modelleri getirilmiştir.

Günümüzde bu konudaki yayınların sayısına bakıldığında akademisyenlerin birçoğunun demokrasinin eksik olduğu noktalarda aynı fikirde oldukları söylenebilir. Bu soruna çare olarak da geliştirilen iki demokrasi modellerinden müzakereci ve ona zıt görüşte olan çatışmacı demokrasi siyasal sürecin nasıl daha demokratik olabileceği hususunda ilkeler belirlemiştir. Bu iki modelden müzakereci model uzlaşım ve katılımı; çatışmacı model farklılıkları demokraside temel ilke olarak belirlemişlerdir.

5.1. Müzakereci Demokrasi Modeli

Müzakereci demokrasi modeli, temsili modelden farklı bir demokrasi modeli sunmaktadır. Müzakereci demokrasi, liberal demokrasinin toplumun siyasi ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalarak meşruiyet bunalımı yaşadığı gerekçesiyle her sorunda bir araya gelip karşılıklı konuşmayı esas alan, kurumların devlet tarafından oluşturulmasını uygun bulan bir modeldir. Siyasal sürecin nasıl daha demokratik hale getirilebileceği hususuna odaklanmaktadır. Halk müzakereci demokraside toplumla özdeşir ve alınan siyasi kararların parçasıdır (Demirhan, 2015: 9). Ayrıca Müzakereci demokrasi, halkın toplumsal konular hakkında bilgi paylaşımında bulunduğu, görüşlerini paylaştığı siyasi sisteme alternatif olarak oluşturulmuş bir demokrasi modelidir (Varol, 2010: 128). Müzakereci demokraside esas olan görüşme kavramıdır. Bu demokrasi modelinde insanlar gönüllü olarak planlanmamış konular için bir araya gelip tartışmaktadır. Bu vesileyle kişiler kendi hayatlarıyla ötekiler arasında köprü kurmuş olmaktadır (Habermas, 2017: 151-155). Bu demokrasinin önemli bir hususu, sadece görüşme odaklı değil sorun çözücü amaçlı olması ve ortak paydada birleşmesidir. Müzakereci yönetim, öznelere birbirini anlamak için çabaladığı diyalogu geliştirmektedir. Birbirini anlayan bireylerin aynı fikirde olması şartı aramaksızın anlaşamadıkları konuları tartışma yoluyla çözmeleri istenmektedir.

Müzakereci demokrasi modelinin istediği, eleştirilerin yapılması taraflar arası görüş alışverişiyle siyasete ulaşmaktır. Diğer önemli bir özellik müzakerelerin herkese açık olması bu ortamdan kimsenin dışlanmamasıdır. Tarafların görüşlerini değiştirmeleri konusunda herhangi bir çatışmaya ve baskıya gerek kalmamalıdır (Böcek, 2018: 35). Müzakerecilerin hepsine fikrini beyan etme, ikna olmadığı noktada eleştirme, konuya katkıda bulunma, değer yargılarını açıklama, konusunda eşit fırsatlar sunulmalı, statü farkı ortadan kalkmalıdır. En son olarak da demokrasi olarak anılması için insan haklarına ve adalete ters düşecek bir karar alınmamalıdır (Sitembölükbaşı, 2005: 149). Özetle bu demokraside, halka vaat edilen aktif katılımıdır.

Bu demokraside amaçlanan salt uzlaş değil, vatandaşların hepsinin kabulleneceği mutabakata varmaktır. Bu durumda hoşgörü, saygı ve ortak yarar ilkelerine uyularak gerçekleştirilebilir. Aynı zamanda ben değil biz duygusu da güçlenecektir. Karşılıklı görüş alışverişi yapan müzakere katılımcıları,

birbirlerinden yeni şeyler öğrenerek bildiklerini de eleştirel bir süzgeçten geçirme imkanı bulmaktadır (Habermas, 2014: 289-292). Böylece bireyler kendi fikirleriyle başkalarının fikrini harmanlayıp en iyi karara ulaşabilirler. Müzakereci demokrasi hedelediği “iletişimsel iktidar” oluşturmaktır. Bu yüzden bu modelde çatışmalar iletişimsel ve katılımcı yollarla çözülmektedir. Ayrıca bu demokrasi liberal demokrasi derinleştirilmek istendiği de söylenebilir (Falay, 2014: 55).

Seyla Benhabib’e göre ise bir yönetim biçimindeki ortak karar alma süreçleri açısından meşruiyete ve rasyonelliğe ulaşmanın gerekli koşulu, herkesin ortak çıkarı olarak görülen şeyin özgür ve eşit bireyler arasında rasyonel ve adil bir biçimde yürütülen müzakere süreçlerinden kaynaklanmasıdır (Benhabib, 1999: 104-105). Dolayısıyla müzakereci demokrasi, karar alma süreçlerinde rasyonelliğin ve meşruluğun temeli olarak görülmektedir.

Müzakereci demokrasi, değişen dünyada liberal demokrasi toplumların karşılaştığı sorunların çözümünde yetersiz kaldığı ve meşruiyet bunalımı yaşadığı yargısından hareketle öne sürülen alternatif bir modeldir. Buna göre, Müzakereci demokrasi, sonucu tüm toplumu ilgilendiren kararların alınması sürecinde toplumun tüm kesimlerinin müzakereye katılımını sağlayarak bu müzakere sonucunda ortak bir karara varılması hedefini ifade etmektedir. Dolayısıyla müzakereci demokrasi, ilgili taraflara hitap etmenin, anlaşmazlıkları çözmenin ve çatışmaları ortadan kaldırmanın diğer yurttaşlara gerekçelerle desteklenmiş argümanlar sunmaya dayalı bir yolunu bulma arayışını ifade etmektedir. Daha açık bir ifadeyle bir toplumun kaderini ilgilendiren kararların karşılıklı bir tartışma süreci sonunda alındığı bir demokrasi modeli anlamına gelmektedir (Sanders, 1997: 347’den aktaran Erdoğan, 2011: 27).

Müzakereci demokrasi bu vurgusu, onun temsili demokrasi den ayrıldığı noktayı işaret etmektedir. Nitekim temsili demokrasi esastan, çoğunluğun kararı ve azınlık haklarının korunması şeklinde kısaca formüle edilebilir (Dursun, 2019: 176). Fakat müzakereci demokrasi öngörüsüne göre tüm tarafların bir araya gelmesiyle yapılacak müzakereler sonucunda tüm tarafları memnun edecek ortak bir karara varılacaktır.

Bu modele göre ideal bir demokrasi herkesin baskıya maruz kalmadan düşüncelerini açık ve şeffaf bir şekilde ileri sürdüğü, sorgulama hakkının olduğu, tartışmalara eşit imkanlarla katıldığı karşılıklı ikna, samimiyet ve doğruluk ilkelerini taşımalıdır.

Müzakereci demokrasi, kamusal kararların halkın etkin katılımı yoluyla alınmasını istemektedir. Müzakere sonucu kamusal açıdan iyiyi sağlamak istenmiştir. İdeal bir müzakereci demokrasi, taraflar önyargısız olmalıdır. Ortaya atılan görüşlerden hangisi güçlü ise ona rıza gösterilmektedir. Kimse bir kararı kabul etmesi veya reddetmesi için zorlanmamakta, konsensusa ulaşmak amaçlanmaktadır (Atagül, 2017: 45-46).

Müzakereci demokrasi genel anlamda şu argümanlara dayandığı savunulabilir (Sitembölükbaşı, 2005: 148-156):

- Birbirini anlamayı ve siyasal diyalogu hedeflemekte; eşitlikçiliği ve karşılıklı ikna düşüncesini hâkim kılmaya özen göstermektedir.
- Bireylerin önceden belirlenmiş iradesinin değil müzakere sürecinde oluşturduğu iradesini meşruiyetinin kaynağı olarak görmektedir.
- Bireylerin müzakere ederek değişik bakış açılarını da görmelerini, karşılıklı etkileşimde bulunmalarını, karar alma sürecine bizzat dâhil olarak müzakere ile ortak bir noktada buluşmalarını ve bu süreçte yer almaları nedeniyle kararları benimsemelerini hedeflemektedir.
- Karşılıklı saygı ve tanımayı teşvik ederek, toplumsal çıkarların bireylerin kişisel çıkarlarından üstün tutulmasını sağlamayı ve böylece derin görüş ayrılıkları içermeyen ihtilafların daha kolay çözümlenmesini hedeflemektedir.

Müzakereci demokrasi farklı noktalardan eleştirildiği de görülmektedir. İlk olarak William Galston müzakereci demokrasi idealinin sonunda özgürlük taleplerini zayıflatan bir cumhuriyetçiliğe dönüşebileceğini ifade etmiştir. Öte yandan birçok yazar da müzakereci demokrasiyi savunanların müzakerenin önemini abarttıkları görüşündedir. Çünkü deneysel araştırmalar göstermektedir ki insanlar günlük kararlarının birçoğunu sezgisel araçların ve kültürel geleneklerin belirleyiciliği temelinde almaktadırlar. Müzakereci anlayışın üzerinde odaklandığı akıldan başka tutku, bağlılık, adanma, dayanışma, cesaret ve rekabet yeteneği gibi değerlerin de siyasette etkisi büyüktür ve bunlar çok kere akılla çatışma içerisindedirler. Ayrıca müzakereci demokrasi, müzakere sürecinin tarafgirlik ve kişisel çıkarın kaynaklarını bertaraf edeceğini ve böylece kamu yararı üzerinde uzlaşılabilceğini kabul etmektedir.

Müzakereci demokrasi, siyasette görüş farklılıklarının önemli ölçüde çıkar ve güç farklılıkları tarafından şekillendirildiğini göz ardı eden bir yaklaşımı benimsemiş görünmektedir. Hal böyle olmasa bile müzakere yoluyla makul bir uzlaşya ulaşılabileceği de kesin değildir. Ayrıca müzakereci demokrasi taraftarlarının kamusal müzakere için gerekli gördükleri ön şartların karşılanmasının mümkün olmadığı ve bu durumda da farazi bir genel iradeye başvurulmak zorunda kalılabileceği ileri sürülebilir (Erdoğan, 2011: 35).

Öte yandan, müzakerenin, umulduğu gibi mutabakat üretmek yerine, çatışmayı teşvik edebileceği de savunulabilir. Müzakere, zıt çıkarlara sahip olan insanların farklılıklarını görünür kılabilir ve siyasi çatışma ve bölünmeyi azaltmak yerine artırabilir.

Müzakereci demokrasiye yöneltilen eleştirilerden birisi de onun seçkin bir potansiyel taşıdığı yönündedir. Müzakerenin rasyonel, soğukkanlı ve bencillikten uzak olması gerektiğini iddia etmek, bir bakıma heyecanlı, aşırı ve özel çıkarların yönlendirdiği sıradan konuşmaları dışlamak anlamına gelmektedir. Bu da müzakereyi bir elit etkinliğine dönüştürme riski taşımaktadır (Sanders, 1997: 364; Bell, 1999: 74, 75).

Sonuç olarak, müzakereci karar alma yöntemleri konusundaki aşırı iyimserliğin gerçekçi olmadığı savunulabilir. Dolayısıyla asıl mesele, müzakereci süreçlere ne kadar bel bağlanacağına ve müzakereci karar alma üstündeki vurgunun ne kadar ileri götürüleceğindedir. Müzakereci demokrasinin, kamusal alanın ve ortak sorunların ötesine geçerek neredeyse bütün sivil hayatı kuşatacak bir şekilde düşünülmesi halinde, bu durumun özgürlük için bir tehdit oluşturabileceği ve farklılıkları sınırlandırabileceği savunulabilir.

Dolayısıyla müzakereci demokrasiyle ilgili sorun, onun müzakereci süreçlerin önemini ortaya koymasında değil; demokrasiyi bu süreç ve mekanizmalarla sınırlandırmasındadır. Aslında bu anlayışın temelinde, akla aşırı güveni yansıtan aydınlanmacı bir düşüncenin yattığı söylenebilir.

Müzakereye katılan herkesin bilinçli olmayacağı varsayımından hareketle doğru kararlar alınmayacağı da iddia edilmektedir. Bununla beraber doğrudan demokrasiye benzediği gerekçesiyle, müzakereci demokrasiyi de gerçekleştirmenin zor olduğu söylenmektedir. O zaman müzakereci demokrasi temsili demokrasinin eksikliklerine ve doğrudan demokrasinin nüfus yoğunluğundan dolayı uygulanamamasına alternatif olarak üretilmiş bir model olarak karşımıza çıkmaktadır.

Demokrasi yalnızca oy sandığına gidip oy kullanmakla sınırlandırılmamalı akla dayalı hesap verebilirlik anlayışı içinde gerçekleşmelidir. Demokratik bir müzakerenin kuralı herkesin katılımına açıklığı, karşılıklı saygı ve tanımayı, fikir ayrılıklarının kolay çözümlenmesini içermektedir. Bu demokraside önemli olan kişilerin müzakere öncesi değil müzakere biterken ki düşüncesidir (Tunç, 2008: 1128).

Günümüzde müzakereci demokrasinin başta Avrupa Birliği ülkelerinde olmak üzere birçok batılı ülkede alternatif model olarak örneklerini görmek mümkündür. Buralarda sivil toplum kuruluşlarının süreç boyunca etkin olduğu da söylenebilir. Ancak Türkiye’ye bakıldığında Anayasal düzenlemelerdeki eksiklik, parti liderlerinin oligarşik eğilimi ve parti içi demokrasinin bu yüzden yeteri kadar geliştirilemediği göz önüne alınırsa tarafsız ve etkili bir demokrasinin uygulanması zor görünmektedir (Dönmez, 2016: 146 – 147).

5.2.Çatışmacı Demokrasi Modeli

Çatışmacı demokrasi, farklılıkların bu yüzden de çatışmaların kaçınılmaz olduğu varsayımından hareket etmektedir. Bu demokraside uzlaş peşinde olan müzakereci demokrasi eleştirilmektedir. Farklılıkların yok edilmemesi aksine mümkün kılınması anlayışına dayanmaktadır. Çatışmacı demokrasiye göre çatışan ilişkileri ve farklılık algısını yok saydığı için müzakereci demokrasi alternatif bir model olmaktan uzaktır. Çatışmacı demokraside siyaset müzakereye değil, çatışmaya dayanmaktadır. Siyasette ikna yoluyla anlaşma sağlanamayacağı gibi mevcut farklılıkların karşılıklı değiştirme ve dönüştürme yoluyla aşılabileceği söylenmektedir (Mouffe, 2013: 8). Çatışmacı demokrasi, çatışma ve farklılığın birleşiminden bir bütünlük oluşturmayı hedeflerken, bunu “biz” ve “onlar” bağlamında çoğulculuk ile gerçekleştirmek istemektedir (Karaoğlu, 2009: 44).

Çatışmacı demokraside iktidar karar alma aşamalarında müdahaleci tutum sergileyeceği için uzlaş sağlanamayacağı iddia edilmektedir. Çatışmacı demokrasiye göre siyaset dini, ekonomik, sosyal birçok alanda insanlar arasında ayrım ve farklılık olan olgudur. Bu yüzden siyasetin görevi çatışmaları uzlaş ile çözmeye çalışmak değil, çatışmaları siyasi alanda kabul ettirmektir. Çatışmacı demokraside, çatışmaların uzlaştırılmaya çalışıldığı gerekçesiyle müzakereci demokraside yanılığa düşüldüğü söylenmektedir (Coşgun, 2017: 63-64).

Çatışmacı demokrasiye göre müzakereci demokrasi, katılım, diyalog ve karar alma süreçlerinde teoride başarılı olsa bile pratikte yani uygulamaya aktarma konusunda ütöpiktir. Müzakereci demokrasiden farklı olarak çatışmacı demokraside bütüncül yaklaşımın aksine özne parçalarına ayrılmakta fark ilkesi vurgulanmaktadır (Karakoç ve Özden, 2020: 595). Bu iki demokrasi arasındaki farklardan bir diğeri müzakereci demokrasi ahlak ile siyaset arasında bağ kurmak isterken; çatışmacı demokrasinin biz ve onlar çatışmasının siyasetin içine alınmasıdır.

Müzakereci demokraside temelde tartışma ve sorgulama varken; çatışmacı demokraside çekişme yer almaktadır. Çatışmacı demokraside demokrasi ve liberal sistem arasında uzlaşa sağlanması siyasetin sonunu getirebilecekken; müzakereci demokrasinin amacı çeşitli gruplar arasında görüş, tartışma ve müzakere oluşturarak gerilimin ortadan kalkacağı bir kamusal alan oluşturmaktır. Bu yüzden çatışmacı demokrasi, müzakereci demokrasiyi siyasetin doğasını kavrayamamakla suçlamaktadır (Batı, 2010: 3-4). Müzakereci demokrasiyi toplumdaki farklılıkları sonlandırıp çoğulcu anlayışı ortadan kaldırarak tehlike oluşturacağı gerekçesiyle eleştirmektedir. Müzakereci demokraside birbirini düşman olarak değerlendirmeyip farklılıklara rağmen anlaşma sağlanabilen öteki kavramı kullanılabilir (Okutan, 2006: 91).

6.Sonuç

Günümüzde devletin etki alanını genişletmesi, ekonomi, toplumsal, kültürel, sosyal her alana müdahalesi özerklik, özgürlük ve halk egemenliği gibi bazı ilkelerin uygulanabilirliğini azaltmıştır. Devlet sahip olduğu yetkileriyle iktidarı elinde tutmaktadır. Böyle bir alanda çoğulculuğu etkin hale getirip özerkliğin arttığı kamusal alan meydana getirme fikri Habermas'ın cesurca girişimidir.

Bu makalede tartışıldığı üzere günümüzde liberal demokrasi dünyanın her yerinde yaygın olsa da gün geçtikçe nüfusu artan toplumların beklentilerine karşılık verememektedir. Bu çıkış noktasından yola çıkarak Habermas ve Mouffe liberalizm ve demokrasinin farklı geleneklere sahip olduğunu ileri sürerek bu krize çözüm bulmak ve demokrasiyi derinleştirmek için kendi demokrasi anlayışlarını oluşturmuşlardır.

Habermas'ın geliştirdiği müzakereci demokraside Mouffe'un geliştirdiği çatışmacı demokraside siyasal ve sosyal alanı birey özgürlüklerinin yararına olacak şekilde tasarlanmıştır. Bu iki model de liberal sistemle demokrasinin bir arada var olabilmesinin yollarını geliştirdiği söylenebilir.

“Konuşmak, dünyayı değiştirmeye başlamaktır” diyen Habermas, yöntem olarak insanlar arası iletişimi benimsemiş, bu doğrultuda iletişimsel eylem kuramı geliştirmiştir. Bu kuramın özelliği özgür ve eşit kişiler için ideal konuşma ortamının oluşturulmasıdır. Bu konuşma ortamında konuşulmayacak konu yoktur.

Müzakereci demokrasi toplum, halk, katılım, iletişim, kamusal alan, ortak iyi ve akıl gibi kavramları eleştirel tarzda yeniden ele almıştır. Çatışma halindeki kavramlar yerine rasyonel geçerliliği olan bir sistem oluşturmak istemektedir. Demokraside yaşanan sorunların giderilmesi için müzakereci demokrasinin önerisi kamusal meselelerde halkın da sürece dahil olup fikrini beyan edebilmesidir. Bu demokraside müzakere ortamında görüşünü söyleyen halkın tercihleri doğrultusunda siyasi süreç belirlenmektedir. Bu modele göre gerçek bir demokrasi, özgür ve eşit bireyler arasında uzlaşmış kararlarla siyaset sürdürülebilecektir. Günümüzde müzakereci demokrasiyi Cumhuriyetçi geleneğin devamı niteliğinde görenler de vardır. Tartışma siyasetin temelidir ve insanlar ne kadar çok tartışma fırsatı bulursa o kadar özgür olabilir.

Çalışmadan çıkarılan sonuçlardan biri kamusal meselelerin halkın katılımına dayanan müzakere ortamlarında alınan kararlarla çözülmesi hem ahlak hem de demokrasi açısından uygun olduğudur. Bu yüzden müzakereci demokrasinin, rasyonel karar almada düşünmeye, tartışmaya ve uzlaşmaya verdiği önem unutulmamalıdır. Ancak müzakereci demokrasi bu amaçlarıyla ideal bir demokrasi modeli gibi görünse de küreselleşmenin yaşandığı günümüzde uygulanması zor bir modeldir.

Çatışmacı demokrasinin kurucularından olan Mouffe ise çoğu eserinde siyasetin doğasını ele almakta, radikal demokrasinin nasıl gerçekleşeceğinden bahsetmektedir. Eserlerine genel olarak bakıldığında çatışma kavramını işlediği de görülmektedir. Onun için siyaset, çatışmaları yani antagonizmaları agonizmalara yani çatışanlar arasındaki mücadeleye çevirme sanatıdır. Aksi halde çatışmalar meşrulaştırılamaz. Müzakereci demokrasinin aksine siyasetin çatışmadan arındırılmayacağı da iddia edilmektedir. Ona göre siyasetin amacı çatışan durumlarda bile bir düzen kurulması ve insanların toplum içinde yaşamasının sağlanmasıdır.

Çatışmacı demokrasi, kimseyi dışlamadan ortak paydada buluşulması gerektiğini savunmaktadır. Çatışmacı demokrasi, müzakereci demokrasiyi uzlaşya verdiği aşırı önem yüzünden eleştirmektedir. Siyasette konsensüs tabiki olmalıdır ancak ona muhalefet de dahil olmalıdır. Mouffe, diğer demokrasi teorisyenlerini siyasetin çatışmacı boyutunu görememekle suçlamaktadır. Onun istediği dünyanın bir bütün olarak değil bütün farklılıkların kabullenildiği çok kutuplu bir şekilde inşa edilmesidir.

Çatışmacı demokrasi için karşıt kavramların nasıl uyumlu hale geleceği önem taşımaktadır. Bu yüzden Mouffe, Habermas'ı akıl merkezli olmasından dolayı eleştirmektedir. Çünkü bu durumda farklılıklar yok sayılmaktadır.

Mouffe'un müzakereci demokrasiye getirdiği diğer bir eleştiri katılımcı her vatandaşın aynı uzmanlık bilgisine sahip olmayacağı için her konuda fikri olamayacağı yanlış kararların alınması ihtimalinin söz konusu olacağıdır. Müzakereci demokrasinin uygulanmasının zor ve süreklilik sağlayamayacağı önünde pek çok engel olduğunu söylemektedir. Sonuç olarak Mouffe, Habermas'ın teorisini liberal demokrasinin bir türevi olarak değerlendirmektedir. Yani Habermas'ın idealleştirdiğini Mouffe sorunsallaştırmaktadır.

Tüm anlatılanlar doğrultusunda insanlar tarafından tek model olarak düşünülen demokrasinin aslında çok farklı modelleriyle karşımıza çıktığı, geçmişten günümüze yeni formlarla güncellenen demokrasinin gelecekte de çeşitliliğini arttıracığı söylenebilir.

Kaynakça

- Akkol, Mümtaz Levent (2019), "Jürgen Habermas'ın İletişimsel Eylem Kuramı Ve Kamusal Alan Kavramının Analizi", Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 37, s. 171-180.
- Altınkök, Serhat (2015), "Müzakereci Demokrasi Ve Uygulama Yöntemi Olarak "Vatandaş Jürileri" Yaklaşımı", Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, Sayı: 6, s. 1-39.
- Atagül, Erhan (2017), "Üçüncü Yol Olarak Habermas'ın Müzakereci Demokrasi Modeli", Çankırı Karatekin Üniversitesi Karatekin Edebiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1, s. 42-50.
- Batı, Uğur (2010) "Liberal Demokrasinin Dönüşümü Ya Da Post- Marksist Teorinin Zafiyeti: Radikal Demokrasi Projesinin Eleştirisi", Akademik Bakış Dergisi, Sayı: 22, s. 73-93.
- Bayram, Ahmet Kemal (2016), "Topluluk, İktidar İlişkileri, Birey Ve Müzakereci Demokrasi", Liberal Düşünce Dergisi, Sayı: 61-62, s. 111-120.
- Bell, D. A. (1999), Democratic Deliberation: The Problem Of Implementation, Ed. Stephen Macedo, Deliberative Politics: Essays On Democracy And Disagreement, Oxford: Oxford University Press, s. 70-87.
- Benhabib, Şeyla (1999), "Müzakereci Bir Demokratik Meşruiyet Modeline Doğru", Demokrasi Ve Farklılık, Ed. Ş. Benhabib, Çev. Zeynep Gürata Ve Cem Gürsel, Demokrasi Kitaplığı, İstanbul.
- Böcek, Mehmet (2018), Şeyla Benhabib'te İnsan Hakları Kavramı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Coşgun, Melih (2017), Johan Galtung ve Chantal Mouffe'da Adalet, Barış Ve Uzlaş Kavramları, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Dursun, Davut (2019), Siyaset Bilimi, Beta Yayınları, İstanbul.
- Demir, Gökhan (2011), "Habermas Ve Foucault: Müzakereci Demokrasi Ve Yönetimsellik", Akdeniz İ.İ.B.F Dergisi, Sayı: 22, s. 48-71.

- Demirhan, Kamil (2015), Sosyal Medya Ve Siyaset İlişkisinin Müzakereci ve Agonistik Demokrasi Yaklaşımları Çerçevesinde Analizi: Türkiye’de 2014 Cumhurbaşkanlığı Seçimi Sürecinde Twitter Kullanımı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Demirhan, Kamil (2017), “Yeni Medya’da Siyasal İletişim Sürecinin Kavramsallaştırılmasında Alternatif Modeller: Müzakereci ve Agonistik Demokrasi Yaklaşımları”, Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, Cilt 5, Sayı 1, s. 174-200.
- Doğan, Gülay (2019), Laclau ve Mouffe’un Radikal Demokrasi Teorisinde Muhalefet Olanakları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi, Çorum.
- Dönmez, Gökhan (2016), “Türkiye’de Parti İçi Demokrasi Olgusunun Gelişimi” Beu Akademik İzdüşüm Dergisi, Cilt 1, Sayı: 1, s. 133-150.
- Durutürk, Bilge (2018), “Küreselleşme ve Kimlik Politikaları: Liberal Demokrasinin Alternatifleri”, Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, Sayı: 16, s.1415-1439.
- Erdoğan, Mustafa (2011), “Müzakereci Demokrasi Ve Sınırları” İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 22, s. 25-43.
- Falay, Nihat (2014), “Kamusal Alanın Oluşumu, Dönüşümü Ve İktisadi Boyut”, Journal Of Life Economics, Sayı: 2, s. 51-70.
- Habermas, Jürgen (1997), Bilgi Ve İnsansal İlgiler, Çev. Celal Kanat Küyerel Yayınları, İstanbul.
- Habermas, Jürgen (2001), İletişimsel Eylem Kuramı, Çev. Mustafa Tüzel, Kabalcı Yayınları, İstanbul.
- Habermas, Jürgen (2014), Kamusal Alanın Yapısal Dönüşümü, Çev. Tanıl Bora Ve Mithat Sancar, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Habermas, Jürgen (2017), “Öteki” Olmak “Öteki”yle Yaşamak, Çev. İlknur Aka, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.
- Hancı, Aslıhan (2017), “Jürgen Habermas’ta Burjuva Kamusal Alanının Çöküşü”, Eleştirel Pedagoji Dergisi, Sayı: 51.
- Karaaslan, Ebuzer (2015), Chantal Mouffe ve Liberal Siyaset Teorisinin Demokratik Eleştirisi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa.
- Karakoç, Rıfat ve Miray Özden (2020), Demokrasi Anlayışında Yeni Bir Yaklaşım: Müzakereci Demokrasi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 22, Sayı:1, s. 579-598.
- Karaoğlu, Mehmet (2009), Siyasal Katılım ve Demokrasi Teorileri, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Mouffe, Chantal (2013), Siyasal Üzerine, Çev. Mehmet Ratip, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Mouffe, Chantal (2015), Dünyayı Politik Düşünmek, Angonistik Siyaset, Çev. Murat Bozluolcay, İletişim Yayınları, İstanbul.
- Mouffe, Chantal (2015), Demokratik Paradoks, Çev. Cevdet Aşkın, Epos Yayınları, Ankara.
- Nalbant, Mehmet (2016), “Türkiye’de Kentsel Mekânlarda Kamusal Alanın Konumu: Tarihsel Perspektiften Bir Değerlendirme”, Beu Akademik İzdüşüm Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, s. 12-27.

- Odabaş, Uğur Köksal (2018), “Tarihsel Süreçte Kamusal Alanın Yapısal Dönüşümü Ve Habermas”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 22, s. 2051-2066.
- Okutan, Çağatay (2006), “Post Marksist Düşünce Radikal Demokrasi Projesi”, Liberal Düşünce Dergisi, Cilt: 11, Sayı: 41, s. 87-99.
- Özdemir, Eylem (2018), “Liberal Demokrasi Eleştirileri Ve Radikal Demokrasi Teorisi”, Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 30, s.125-138.
- Pennington, Mark (2003), “Hayekian Political Economy And The Limits Of Deliberative Democracy”, Political Studies, Sayı: 4, s. 722-739.
- Sanders, L. M. (1997), “Against Deliberation”, Political Theory, Sayı: 3, s. 347-376.
- Sitembölükbaşı, Şaban (2005), “Liberal Demokrasinin Çıkmazlarına Çözüm Olarak Müzakereci Demokrasi”, Akdeniz İ.İ.B.F Dergisi, Sayı: 10, s. 139-162.
- Tunç. Hasan (2008), “Demokrasi Türleri Ve Müzakereci Demokrasi Kavramı”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 22, Sayı: 1, s. 1113-1132.
- Varol, Aslı (2010), “Bilgi Toplumunda Kamusal Alan” Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 4, s. 121-129.
- Yıldırım, Yılmaz (2006), “Jürgen Habermas’ın İletişimsel Eylem Kuramı” Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 2, s. 249-268.
- Zabunoğlu, Gökçe (2017), “Bir Radikal Demokrasi Teorisi Olarak Müzakereci Demokrasi”, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 66, Sayı: 4, s. 795-817.

Rise of Isolationism in The Usa Foreign Policy and Implications for NATO

Adem Çakır¹

Abstract

NATO proved its resilience by adopting transformative policies that enabled it to adapt multiple security challenges arising in aftermath of the dissolution of the communist bloc. In the first two decades of the post-Cold War era, the Alliance was able to maintain its solidarity and cohesion during the crisis in the Balkans and the war on terrorism after the 9/11 attacks. Meanwhile, the USA declared ‘pivot to Asia’ strategy in response to China’s rise against the USA’s supremacy in the World leadership; and Russia was reemerging more assertively first in Crimea, and later in Syria. Amid changes taking place in the international environment, the foreign policy shift set forth by the Trump administration in favor of isolationism rather than internationalism recommenced the discussions regarding the relevance of NATO. In this sense, the study investigates how the new foreign policy approach of the USA administration could affect the future of NATO. In the first part, isolationist aspects of the USA policy is analyzed within the historical and contemporary contexts. In the second part, the study explores the implications of the new isolationist policy of the USA for the future of NATO. In the conclusion part, the findings of the study have been presented. The study has identified that the USA’s recent isolationist policy degrades sentiment of solidarity in NATO, strengthens proponents of developing autonomous Europe defense capability, encourages illiberal-authoritarian trend among transatlantic countries, paves the way for the emergence of power contestation with implications of an arms race and nuclear proliferation, opens space for new alignments.

Keywords: Isolationism, NATO’s transformation, the USA’s foreign policy, Trump-era USA foreign policy.

ABD Dış Politikasında Yalnızcılığın Yükselişi ve NATO'ya Etkileri

Adem Çakır¹

Özet

NATO, komünist bloğun ortadan kalkmasından sonra ortaya çıkan çeşitli güvenlik problemlerine karşı geliştirdiği dönüşüm politikalarıyla dayanıklılığını kanıtlamıştır. Soğuk Savaş sonrasının ilk yirmi yılında meydana gelen Balkan Krizi ve 11 Eylül sonrası teröre karşı ilan edilen savaş sırasında da NATO İttifakı dayanışma ve beraberliğini gösterebilmiştir. Takip eden yıllarda, Çin'in ABD'nin dünya liderliğine karşı alternative bir güç olarak yükselişe geçmesi karşısında ABD "Asya eksenli politika"yı benimseyen yeni bir strateji ilan etti; Rusya önce Kırım ardından Suriye'de askeri gücünü kullanarak daha iddialı bir dış politika izlemeye başladı. Uluslararası ortamda meydana gelen bu önemli değişimler karşısında Trump yönetiminin ABD dış politikasında uluslararasılıktan çok yalnızcılığı öngören bir politika tercihinin ortaya koyması NATO'nun gerekliliği tartışmalarını yeniden başlattı. Bu kapsamda, bu çalışma ABD'nin yeni dış politika yaklaşımının NATO'nun geleceğini nasıl etkileyecebileceğini araştırmaktadır. Çalışmanın birinci bölümünde, ABD dış politikasının yalnızcı yönleri tarihsel ve güncel çerçevede incelenmektedir. İkinci bölümde ABD'nin yeni-yalnızcı dış politikasının NATO'nun geleceğine olası etkileri araştırılmaktadır. Sonuç bölümünde çalışmanın bulguları sunulmuştur. Çalışmada ABD'nin son dönem yalnızcı politikasının etkileriyle ilgili olarak; NATO'da dayanışma duygusunu azalttığı, Avrupa'nın bağımsız bir savunma kapasitesi geliştirmesine yönelik çabaları güçlendirdiği, atlantik ötesi ülkeler arasındaki liberal karşıtı-otoriter eğilimleri güçlendirdiği, güç mücadelesi ve bu kapsamda ortaya çıkabilecek nükleer silahlanmayı da içeren silahlanma yarışı için uygun ortamı hazırlayabileceği, yeni ortaklıklar için zemin hazırlayabileceği tespitleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yalnızcılık, NATO'nun dönüşümü, ABD dış politikası, Trump dönemi ABD dış politikası.

1.Introduction

After the demise of communism and breakup of the USSR and Warshaw Pact, NATO searched for a new *raison d'être*. Contrary to the expectation that it wouldn't take too long before the fifty years of alliance dissolved itself, the organization proved its resilience in a new era with multiple challenges. NATO was able to transform itself to adapt to the emerging security environment. Several factors stand out as contributors to NATO's endurability. An integrated civilian and military structure which was developed over the years was one of them. It had attained a certain level of competency that urged NATO countries to take advantage of. Another factor was the evolution of NATO as a defense organization to a security community which was formed of countries who shared similar lifestyles and values. Since members of this community believed that they have been together to preserve their way of life, even though the opponent of NATO collapsed they were able to maintain their unity. Besides these, some political motivations also helped NATO's endurance. In this sense, the desire of European countries not allowing Europe to return to nationalist divisions played an important role. The USA and Europe also had reasonable interests in keeping the transatlantic community together as both would benefit from it, former by preventing Europe to develop a separate power pole and the latter by saving itself from certain military responsibilities as it would be undertaken by the USA.

After Cold War NATO's transformation policy was based on recognizing risks and challenges posed by the new security environment. NATO considered that the risks and challenges of a new era were different from the Cold War period during which there was a conventional threat against the territorial integrity of allied countries. NATO acknowledged that new risks might emanate from adverse consequences of instabilities which might be caused by economic, social, and political problems as well as ethnic and territorial disputes. Another aspect of NATO's transformation policy was the realization of opportunities posed by the independence of old Soviet states. In this sense, the Alliance's transformation evolved around three main policies: "Cooperative Security", "Enlargement Process", "Collective Security / Collective Defence". Cooperative Security was aimed to broaden security culture by developing partnerships in and around Europe and further around the globe. Enlargement policy was pursued in line with Article-10 of the North Atlantic Treaty. It allowed NATO to overcome the division of Europe by incorporating old communist states. The Collective Security approach allowed the North Atlantic alliance to develop certain capabilities to manage the security challenges of the post-Cold War security environment. In 2014, after the annexation of Crimea and aggression in Eastern Ukraine by Russia NATO adjusted its stand by shifting its focus towards Collective Defense although keeping up capabilities of crisis management.

After over ten years of adopting its last Strategic Concept NATO is facing internal and external challenges. In this context, changes that have been taking place in the global strategic environment could have ramifications for transatlantic security. The gradual decline of the USA power and its strategic emphasis on the Asia-Pacific region, Russia's growing military presence and influence in Eastern Europe and the Middle East, shrinking defense budgets, Brexit, and the rise of nationalism and isolationism are some of several factors already impacting security considerations in the transatlantic community. Among these trends, isolationism bears significant importance for the future of NATO in the sense that its biggest partner the USA gives signals of returning to isolationism in its foreign policy approach. Donald Trump during his election campaign strongly emphasized his "America first" approach which among other things includes disengagement of the USA from global affairs. After assuming power in 2016 he gradually started to execute his campaign promises. He continued to declare his intention of decreasing the USA's involvement in overseas and took some steps in that direction. The USA's further steps on this course are likely to affect its relations with NATO and consequently future of Europe's security. In this regard, the study investigates how the new isolationist policy approach of the USA administration could affect the future of NATO. In the first part, isolationist aspects of the USA policy is analyzed within the historical and contemporary contexts. In the second part, the study explores the implications of the new isolationist policy of the USA for the future of NATO. In the conclusion part, the findings of the study have been presented.

2. Isolationism in The USA's Foreign Policy

2.1. Historical Background

Isolationism in international relations discipline can be defined as a policy of avoiding meddling other nations' affairs and by doing that maintaining itself away from the World. The roots of isolationist approach in the USA foreign policy history can be traced back to George Washington who advised extending commercial ties while keeping political connection minimal against enduring alliances with any foreign states (Kupchan, 2020). Thomas Jefferson cautioned against "entangling alliances" as well (The Week, 2016). Secretary of State of the USA John Quincy Adams stressed in 1821 that "America does not go abroad in search of monsters to destroy" (The Week, 2016). The idea of preserving its unique political, economic and social character and liberties at home is long believed to have required remaining away from bad influences of great power rivalry and territories beyond the oceans (Kupchan, 2020). The rationale behind this approach was the USA security would be best served by focusing on expanding commerce and accumulating economic power instead of "getting embroiled in distant lands" (Kupchan, 2003: 214). It can be claimed that two specific factors have allowed the USA to assume an isolationist approach (Kupchan, 2003: 214). First, it is situated on the distant geographic location from the main continents of Europe, Asia, and Africa "with wide oceans to its east and west and nonthreatening countries to its north and south". Second, the USA political and constitutional culture has developed over the years a system of checks and balances which prevents it to take over ambitious external actions (Kupchan, 2003: 214).

Isolationism in the USA history is generally associated with Monroe Doctrine. The USA President James Monroe, at his annual address to Congress on 02 December 1823 declared principles of USA foreign policy, the most striking aspect of which could be summed up as, "separate spheres of influence for the Americas and Europe, non-colonization, and non-intervention" (USA Department of State, 2020). In plain language, USA would not interfere in the affairs of European powers and wouldn't allow European powers' interference in the affairs of USA's neighbors. From another perspective the Monroe Doctrine intended to prevent European powers' exertion of colonization on the New World (Kegley and Wittkopf, 1996:36). Moreover, while the idea of Manifest Destiny was the main drive that led the American expansion in the North America in 19th century it was also believed to be served best by remaining detached from the rest of the World (Kegley and Wittkopf, 1996:36).

In 1898, when the USA expelled Spain from its neighborhood she was temporarily leaving decades long traditional policy to embrace brief imperial drive (Kupchan, 2020). Until the First World War the American foreign policy was "marked by series of power assertions and intervention, primarily in Latin America" to protect its economic interest (Kegley and Wittkopf, 1996:36).

The attack by a German submarine on the *Lusitania* in May 1915 sparked a crisis on the issue of neutrals' rights on the high seas (Kegley and Wittkopf, 1996:40). Even though the USA tried to remain neutral she had to declare war against Germany on 06 April 1917. Despite vast distance from the old continent German submarines were able to harm the USA trade interests and prestige by sinking American ships. German's attempt to drag Mexico into war alarmed the USA leaders that the threat would soon be at their doorsteps. Cultural and historical bond with Europe was another reason that pushed the USA to the war. The USA's embroilment in the First World War had signaled that it would not be easy for the USA to stay isolated. This encouraged Woodrow Wilson to put forward "a new collective security system to replace war-prone balance of power" (Kegley and Wittkopf, 1996:40). Despite its idealistic tone, Woodrow Wilson's League of Nation proposal was proof of the fact that some American politicians had realized that the USA couldn't stay unaffected if a fire breaks out even as far as the other side of the Atlantic.

The policy of the USA during 1920s was staying away from "binding international commitments" and instead focusing on "preventing the outbreak of war" (Office of The Historian, 2020). The American public was pleased with rejection of League of Nations (Bagby, 1999:54). She returned to policy of "the passivity of the 19th century" and adopted "secondary role from 1919-1939" (Office of The Historian, 2020). The economic rigors brought about by the 1929 Great Depression had played an important role in pushing the country to return to isolationism despite the emerging danger of fascism and totalitarianism (Office of The Historian, 2020).

After twenty years of remaining out of the World business, the USA had to return to Europe first to stop fascist aggression and then to contain communist expansionism. Experiences of two World wars had

demonstrated that the USA's vital interest was linked to Europe. Following the years of the Second World War, it had supported measures which would prevent Europe from falling back to the power struggle. The emergence of an ideological rival from the East added to factors that provided for the conditions that had USA connected to Europe permanently. The USA realized that the sheer power wouldn't be enough to secure its interests; it would need to be supported by ideological and economic alliances. Therefore, she adopted the policy of creating network of "multilateral institutions, military pacts and installations, and open market" such as the United Nations, NATO, the Bretton Woods monetary institutions (Kupchan, 2020). In that course, the foundation of NATO on 04 April 1949 in Washington, D.C. institutionalized the transatlantic bond between the USA and Europe.

Cold War years were of continued struggle not to lose ground against the communist threat. As such, five years after Second World War, in Korea War (1950-1953) once again the USA had to project its military power far away from mainland. It had faced serious consequences of the leadership of the transatlantic bloc by being entrapped in the Vietnam War. The lessons drawn from the Vietnam War would come out to be not well understood during the 1990s when the USA emerged as the only superpower in the world. First Gulf War in 1991, even though executed by the coalition, was a manifestation of the USA's transition from leader of the Western World to the global hegemon of the World. Uncontested years of hegemony during 1990s and 2000s lured the USA to apply its tremendous military power overseas to achieve national interests. In addition to bases installed all over the world, the USA was involved militarily in Bosnia in 1995 and Kosovo in 1999. The USA demonstrated the level of its military capability occupying first Afghanistan in 2001 and later Iraq in 2003. The USA was now a global interventionist power putting the World affairs into order using its political, economic, and military capacity.

The 2003 Iraq War can be regarded as a turning point for the USA hegemony in the sense that the controversy it brought about into the USA internal politics as well as to the World politics. Despite claims that Saddam Hussein owned nuclear power the USA officials could not document credible proof. UNSC did not pass a resolution to legitimize the USA intervention. In addition to newly emerging old rival Russia, allied countries such as France and Germany stood against any unjustified military intervention. Therefore, although the USA was able to topple Saddam Hussein and change the regime it would be proved that it could not establish a sustainable political regime. That was the collapse of strategy creating democratically governed states to prevent spread of radicalism in the Middle East. Due to this fact it would not last long before the USA started discussing troop withdrawal from first Iraq and later on Afghanistan which would be materialized in 2011 and 2014 respectively. Russia and China's rise was another factor that contributed to the USA's decision on a diminishing footprint in the Middle East. Therefore the USA had to reconsider how to manage its overextended resources in the face of emerging power contestation. Although the policy of retrenchment resurfaced in the face of new geo-economic and geo-politic realities in the second decade of 21st century, discussion over returning to isolationist policy has not been high on the agenda of the USA politics until 2016 the USA Presidential elections.

2.2.Isolationist Features in Trump Era USA Foreign Policy

Securing the USA interests through the leadership of an interconnected global community based on liberal democratic values has been the main characteristic of the USA foreign policy for nearly seventy decades until 2010s. However, the 2016 election campaign brought out opposite discourse blatantly into the middle of the political debate. The presidential candidate of the time Donald J. Trump strictly criticized American internationalism and its components (Brands, 2017: 73). He introduced "America first" as his campaign slogan. In campaign speeches, he spoke against the traditional USA policy of the post-war era by denouncing globalist and multilateralist approaches. He belittled the UN by asking "Where do you ever see the United Nations? Do they ever settle anything?" Trump also questioned the USA's long commitments with South Korea and Japan. In one of the interviews, he opined that he would be open to allowing those countries to acquire their nuclear arsenals rather than relying on US insurance. Any of his foreign policy remarks drew attention as did his ideas about NATO. He labeled the organization as "absolute" and "out of date". According to him, "It was designed for the Soviet Union, which doesn't exist anymore" and "it wasn't designed for terrorism." He also portrayed the organization as a burden for the USA since other countries were not "not paying their fair share". He said, "We are

protecting them, giving them military protection and other things, and they're ripping off the United States"¹.

Trump's rhetoric during the election campaign was based on disavowing the USA post-Cold War foreign policy. At a campaign speech in which he explained his foreign policy approach, he praised the USA's successes during Second World War against "Nazis and the Japanese Imperialists" and during Cold War against Communists (Trump, 2016). Nonetheless, he did not touch upon the heavy involvement of the USA in both cases. He blamed the USA post-Cold War policy for causing "civil war, religious fanaticism; thousands of American lives, and many trillions of dollars". He attributed the failure to the idea of "trying to make Western democracies out of countries that had no experience or interest in becoming a Western democracy" which implies Trump's dislike of enforcing ideology on any other country without their consent. In the same speech he acknowledged five weaknesses which he considered the previous administration's foreign policy was afflicted with: "resources are overextended; allies are not paying their fair share; friends are beginning to think they can't depend on the USA; rivals no longer respect the USA; America no longer has a clear understanding of its foreign policy goals". Trump stressed upon that the USA would get out of "nation-building business", and instead would focus on "creating stability in the world". He proposed three guidelines to cure current foreign policy weaknesses: "creating long-term plan to halt the spread and reach of radical Islam; rebuilding military and economy; developing a foreign policy based on American interests" (Trump, 2016).

At his inaugural speech he once again reiterated his "America First" approach. He said that American industry has been neglected while enriching other countries; the USA military has been weakened while supporting other armies; other countries' border has been defended instead of her borders; the infrastructure of the country has been left to decompose while extravagantly spending money overseas (Trump, 2017). He promised to change the course by declaring "Every decision on trade, on taxes, on immigration, on foreign affairs, will be made to benefit American workers and American families". On foreign policy, he signaled a more restraint attitude by announcing "We will seek friendship and goodwill with the nations of the world – but we do so with the understanding that it is the right of all nations to put their interests first". He also stressed that the USA would avoid regime imposition on any country by saying "we do not seek to impose our way of life on anyone but rather to let it shine as an example for everyone to follow" (Trump, 2017).

As discussed in previous paragraphs, in many instances during his campaign Trump emphasized the priority of the USA national interests in foreign policy, he denounced internationalism and the USA's military involvement in places far away from the USA mainland. After he assumed power, he set out to execute his campaign promises. Some of his foreign policy decisions have been in line with his campaign rhetoric. For example,

- USA withdrew from Trans-Pacific Partnership (TTP) agreement in January 2017;
- announced its intention to renegotiate the North American Free Trade Agreement (NAFTA) in May 2017;
- Trump met with the North Korean leader three times in June 2018, February 2019, and June 2019 is the first USA President visiting North Korea. By this he reversed his earlier declaration of his intent to use power to prevent North Korea from acquiring a nuclear weapon;
- recognized Jerusalem as the capital of Israel in December 2017 and moved its embassy from Tel Aviv to Jerusalem in May 2018;
- abandoned the Iran nuclear deal, Joint Plan of Action (JPOA) in May 2018;
- didn't take any action after a drone attack on Saudi facilities in September 2019;
- announced the withdrawal of the USA troops from Syria in October 2019, though later on decided to retain some troops in East and south of the country;
- recognized Golan Heights as part of Israel in March 2019;
- announced to pull out the USA from the Paris climate agreement in November 2019;
- initiated trade war with China by imposing tariffs on Chinese products in July 2018;

¹ Source for Trump's remarks, (Parker, 2016).

- started building a wall at the Mexico border in December 2019. By taking these steps Trump administrating demonstrated unilateral and unconventional traits of its foreign policy which is different from traditional USA foreign policy which has advocated multilateralism, legitimacy, international institutions, and rule-based international order for decades.

On the other hand, not all his foreign policy decisions were consistent with his campaign discourse. Despite his opposing arguments before the election, Trump pursued the path of traditional USA foreign policy on some main issues. For instance,

- military spending continued to increase during Trump's term despite his promise to limit overseas engagements (Stein and Gregg, 2019).
- Even though he was not so fond of NATO and disapproved USA's contribution to Europe's security he endorsed the USA's commitment to article-5 in Poland in June 2017 after having declined to do it in his previous visit in May 2017 (Pramuk, 2017). The USA still holds around 60000 troops in Europe. Furthermore, The European Deterrence Initiative (EDI) budget rised from 0.8 billion \$ in 2016 to 6.5 billion in 2019. (Latici, 2018: 3). Moreover, the USA announced deployment of 20000 troops to Europe for an exercise in April-May 2020 which would be the largest such kind of deployment to Europe in the last 25 years (Glenn, 2020).
- Trump did not change the previous administration's policy in Afghanistan where she continues to keep around 13000 military personnel.
- Regarding Crimea, the Trump administration reaffirmed its refusal of Russia's invasion in Ukraine and annexation of Crimea which they regard it was "in contravention of international law" (Pompeo, 2018) and continued to implement sanctions policy.
- Although he uttered at several occasions his desire of not being militarily involved in foreign lands he didn't hesitate to fire missiles on Assad regime's chemical weapon facilities in April 2018. He ordered the assassination of Maj.Gen.Qassem Soleimani by a drone strike in January 2020. General Soleimani was a very effective figure in the region and was responsible for the foreign operations unit Iran's Revolutionary Guards Corps.

The strategy he adopts in his first National Security Strategy of USA (NSSU) released in December 2017 has traditional and untraditional attributes. He describes its approach as "principled realism" which has two elements: Acknowledgement of the significance of power in international relations and belief in "advancing American principles spreads peace and prosperity around the globe (NSSU, 2017: 55)". NSSU identifies four vital national interests:

- I. Protect the American people, the homeland, and the American way of life,
- II. promote American prosperity,
- III. preserve peace through strength,
- IV. advance American influence" (NSSU: 3-4).

Examination of the vital interests reveals that Trump gives priority to the interests of American society, the prosperity of its people, and homeland security. Nevertheless, the USA does not completely walk away from the US's leadership role and international commitments. It states that "we will advance American influence ... We will compete and lead in multilateral organizations so that American interests and principles are protected" (NSSU: 4). It recognizes dangers that might emanate from shifting regional balances in Indo-Pacific, Europe, and the Middle East. The Strategy acknowledges that in order "to sustain favorable balance of power" the USA will be required to have "strong commitment and close cooperation with allies and partners" who "will magnify the USA power and extend the USA influence" (NSSU: 45). Contrary to Trump's campaign argument the Strategy accepts the importance of transatlantic bond for the USA's interests and commits itself to European allies and partners. It states that "A strong and free Europe is of vital importance to the United States. We are bound together by our shared commitment to the principles of democracy, individual liberty, and the rule of law ... the United States is safer when Europe is prosperous and stable and can help defend our shared interests and ideals. The United States remains firmly committed to our European allies and partners. The NATO alliance of

free and sovereign states is one of our great advantages over our competitors, and the United States remains committed to Article V of the Washington Treaty” (NSSU: 47, 48). Nonetheless, as emphasized by Trump on several occasions the Strategy also stresses fair burden-sharing by the allies (NSSU: 48). After four years in the office, against the backdrop of nationalist discourse in the election campaign how Trump foreign policy could be described? Larison (2015) finds Trump’s pre-office approach hard to relate with any traditional understanding because he is not consistent with his arguments and most often his intellectual stance is unsteady. He claims that his rhetoric can be described as a nationalist and foreign policy approach could be defined as “aggressive and unilateralist Larison (2015). Clarke and Rickett (2017: 373) claim that Trump’s foreign policy agenda focused on detaching USA from the post–World War II international order that he thinks “ripped off” the American people. They characterize Trump’s foreign policy as “unilateralist” which promotes “national honor” and “reputation” in line with “America first slogan”. According to Hillison (2018: 32), Trump’s rhetoric is closely associated with the grand strategy of neo-isolationism which is theoretically based on “defensive realism”. Hillison claims that many of the foreign policy decisions Trump has taken during his term is consistent with neo-isolationism (Hillison, 2018: 33). Cha (2016: 89) argues that Trump sees world politics in Hobbesian terms and propose “neo-isolationist and neo-sovereigntist countermeasures”. According to Lee (2017: 10), USA’s recent foreign policy best be described as “offshore leadership” instead of “offshore balancing” or isolationism as some other scholars proposed.

Taking into consideration these perspectives and Trump’s four years of foreign policy practices together it can be argued the foreign policy picture given by the Trump administration can hardly be placed into a definite categorization. It can be claimed that it is incoherent and unpredictable in nature; it contains both “unilateralist, non-interventionist and isolationist” elements and “multilateralist, interventionist and internationalist” elements together; nonetheless former has a much weightier place in his rhetoric and practice. Though the unforeseeable character of his foreign policy attitude makes it difficult to predict way for the USA foreign policy, it can be argued that the unilateralist and isolationist approach would continue to have a larger place during his presidency in line with his campaign promises. Inner dynamics of USA politics support this argument as well, due to fact that he came to power by getting reactionary votes of “non-college-educated white working class” who have been badly affected by globalization, immigration, financial crises and longtime foreign entanglements of USA (Cha, 2016: 87). These people were traditional Jacksonian constituency who were angered by urban elites whom they thought exploited them economically and spoiled their traditional values (Cha, 2016: 85). Jacksonian approach is known as generally isolationist, non-internationalist but occasionally militarily aggressive to international conflicts (Cha, 2016: 86). Thus, it would not be unrealistic to expect Trump to remain mostly on the same course.

3.Implications of Isolationist Inclinations in USA Foreign Policy for Future of NATO

The USA is an indispensable partner of the transatlantic alliance. She played the leading role in the establishment of the organization against communist expansion. The North Atlantic Treaty, which is known as Washington Agreement as well, was signed in Washington D.C. Original copy of agreement is deposited in the USA government archives. “The principles of democracy, individual liberty and the rule of law”, which are regarded in the preface of The North Atlantic Treaty as foundation of civilization of North Atlantic countries, have been core values of conventional USA foreign policy discourse for decades. The USA has NATO’s largest, the World’s third largest army with its approximately 1.3 million active-duty troops (Lai and others, 2017). With 685 billion US dollars it has highest defense expenditure in the World which is higher than total of next seven countries (Lai and others, 2017). And with %3.42 it has highest defense expenditure as share of GDP in NATO (NATO Press Release, 2019). Furthermore, after the Cold War, during the operations launched by NATO in the places in and around Europe such as Bosnia, Kosovo, and Libya it had to rely on capabilities provided by the USA military. For that reason, recent discussions regarding the isolationist tendency in USA foreign policy matters for the future of the transatlantic community.

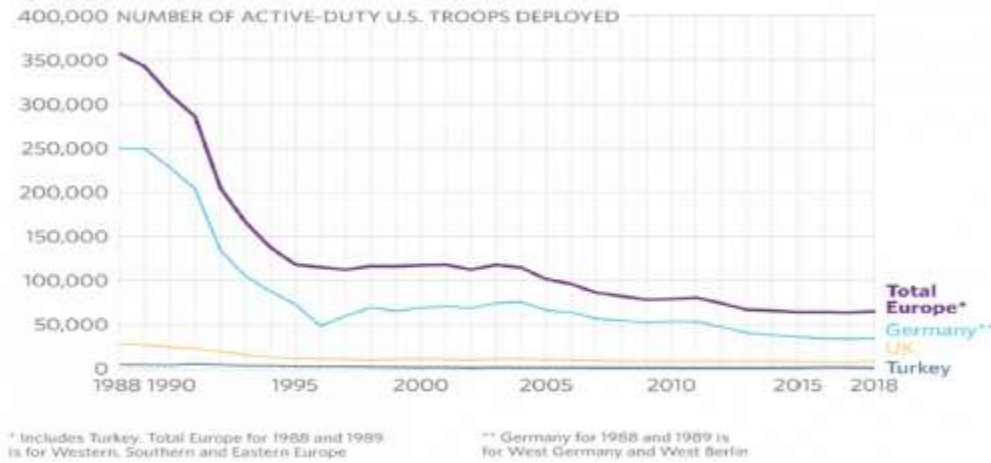
Isolationism has been an enduring feature of American foreign policy which of the roots goes back to the Founding Fathers of the USA who seek to isolate itself from the problems of faraway lands (Kupchan, 2003: 214), though it has gained prominence during 2016 US presidential campaign. After 20 years period following Cold War during which internationalism was the dominant foreign policy

path, in succeeding years of the 2003 Iraq War preliminary sign of restraint had started to appear in the rhetoric of the USA leadership (Kupchan, 2003: 207-208). When authoritarian regimes of the Middle East were set off to be shaken by so-called Arab Spring in 2011 there was a high expectation from the international community that America would be highly involved in the region as it did during color revolutions of the 1990s and 2000s. These hopes were shattered when Obama enunciated America's intention of departing from policy of military intervention in international conflicts in a speech at West Point in May 2014. He said that "Just because we have the best hammer does not mean that every problem is a nail" (Obama, 2014). In this sense, a kind of continuation is observed in the USA foreign policy since the mid-2000s through Trump's term. This trend has been articulated by Trump in a more intense tone which caused concern among some countries in Europe over the USA's commitment to Europe.

As noted above, inconsistency in his rhetoric has been one of Trump's main foreign policy traits. This has been confirmed in his approach towards NATO too. Even though he described NATO "obsolete" during his campaign and hesitated to affirm the USA's commitment to Article-5 of North Atlantic Treaty in his early period, he reaffirmed it in June 2017. Moreover, at NATO summit in December 2019 while criticizing French leader Macron's "brain dead" comment on NATO he praised NATO by saying "NATO served a great purpose" (BBC, 2019). This contradictory rhetoric combined with the tendency towards isolationism in the USA foreign policy in recent years would have certain implications for the future of the security of Europe and the future of the Alliance.

First, of all, it creates suspicion among European allies about USA's resolve to extend help in need of time, thereby degrading the sentiment of solidarity. Figure-1 shows that US troops in Europe had constantly decreased since the end of the Cold War. Obama's "pivot to Asia" strategy had further caused concern among Europeans about future of USA's engagement in Europe (Menon, 2013: 9). Reduction of the USA troops halted only after 2014 when the Russian threat emerged at the doorstep of Europe. Despite sanctions against Russia and measures taken by NATO, there are still concerns whether Russia would be deterred from further aggression.

Figure-1: USA Troops Deployment in Europe

Kaynak: Latici, 2018: 3

Ambiguous stand of USA towards Europe's security strengthens proponents of developing autonomous Europe defense capability. Since Brussel Treaty which was signed in 1948 European countries tried to take care of their defense. NATO's establishment connected the security of Europe to North America. Historically, NATO passed through difficult times when the cohesion of the Alliance was shaken due to different understanding on each side of the Atlantic. In one kind of this occasion, France had withdrawn from NATO's integrated military command structure because of diverging perceptions of security. Germany and France did not consent to the USA's decision to invade Iraq in 2003; Turkey did not accept the USA to use its territory for the same operation. Lately, in an interview given in October 2019, French President Emmanuel Macron expressed his doubt if Article-5 would work when needed (The Economist, 2019). Furthermore, he opined that European countries should not rely on America to defend NATO allies and Europe should start considering itself as geopolitical power to control its

“destiny” (The Economist, 2019). Most surprisingly he also uttered that NATO was going through “brain death” (The Economist, 2019) which even Trump objected. Other than France, another big member of Europe, Germany supports developing an autonomous defense structure as well. German chancellor Angela Merkel, stated in a campaign speech which she delivered right after G 7 summit where she met Trump and other six G 7 leaders that “We Europeans truly have to take our fate into our own hands” (Henley, 2017). In the same speech she also stressed upon that “post war western alliance had been badly damaged by the UK’s Brexit vote and Donald Trump’s election as US president” (Henley, 2017).

Concerns regarding the USA’s possible abandonment of Europe had started right after Trump publicized his ideas about NATO during his election campaign. Referendum on Britain’s departure from EU had added to those concerns triggering serious discussions about future of EU. In this regard, EU in its 2016 Global Strategy, which was accepted in June of the same year, had adopted a “new level of ambition” which aims efficient defense expenditure and working “towards a strategically autonomous European defense union” (EDU) (Lazarou, 2018: 1). Trump’s election in 2016 gave new momentum to this kind of quest as illustrated by Macron and Merkel’s remarks.

Since its foundation, NATO has sustained one distinctive feature which has distinguished it from similar organizations. It has not been not only defense organization based on alliance mentality but it has also been a security community formed from like-minded countries that share common values such as democracy, rule of law, free market, human rights, and individual liberty. America has been one of the leading members of this community for more than seven decades. Nevertheless, there is a growing trend among NATO countries, such as Hungary and Poland, towards illiberalism or even authoritarianism (Samp, 2017). This trend coincides with Trump’s authoritarian tendency in the USA’s inner politics (Tharoor, 2020). As a former businessman, he perceives international relations from a value-free, transactional point of view. He has proved his ability to forge very good personal relations with any leader, no matter how much democrat he or she is, as long as it brings financial benefit to the USA. Therefore, Trump’s indifference to the core values of NATO as well as the USA’s distancing from the traditional policy of supporting democratic administrations in the world could encourage already existent illiberal-authoritarian trends among transatlantic countries.

Another implication of the USA’s inclination towards isolationism could be the return of nationalist divisions in Europe. In the last century, the USA had to intervene militarily twice to restore peace in Europe which had been ruined because of competition between nationalist ambitions of European powers. Although the Second World War was the result of Germany’s aggressive behavior it was the second half of power contestation kicked off by the First World War. In this regard, the USA’s retrenchment from the region could strengthen nationalist feelings and xenophobia among the population with the result of bringing far right nationalist parties that have been already gaining ground for some time to the power (Wright, 2020: 14). It could entice regional powers, as such Russia, to assume a more assertive role to fill the vacuum created by the diminished presence of the USA in Europe. As a result, countries could be encouraged to resolve problems themselves instead of seeking international legitimacy. Undoubtedly, the emergence of power contestation would mean the beginning of an arms race including nuclear proliferation.

The USA’s reluctance in being involved in international conflicts opens space for new alignments as well. During the Libya War in 2011, the USA had participated in efforts to prevent Kaddafi’s onslaught over the civilian population which could have been resulted in a massacre. Nevertheless, after the air operation which was led by NATO ended, the ground operation did not take place. Since then, Libya has been undergoing a civil war in which various groups being supported by regional and extra-regional countries including Russia. In Syria, even though the USA announced the usage of chemical weapons as its “red line” it did not take any action when Esad regime used it on several occasions. The USA was able to strike Syria only in April 2018 in response to a chemical attack against civilian by regime forces. The USA’s inaction in Syria paved the way for Russia’s military intervention in September 2015. Moreover, the USA cooperated with Kurdish YPG militias in the fight against ISIS. Despite fierce opposition from Turkey who considers YPG as a terrorist organization affiliated with PKK, the USA provided tons of weapons to YPG under the pretext of fight against radicals. The USA had to back down from its stance partially after she agreed Turkey’s Operation Peace Spring in October 2019 which aimed to clear YGP militias from its south-eastern borders. Meanwhile, Trump announced to pull out troops

from Syria on 06 October 2019, though later decided to retain some of them in the east and southeast of the country to protect oil wells. After the USA evacuated northeastern part of Syria, Russia moved in to sign an agreement with Turkey which ensures the security of Turkey's border by pushing down YPG militias from the border. USA's choice of not being militarily involved in a regional problem might have been in line with its USA's restraint strategy but it created a bizarre situation in which a NATO ally supporting the enemy of another NATO ally and pushing her to cooperate with a longtime rival. Even though Turkey's S-400 deal with Russia with had caused strong criticism from the USA, it should be understood in the context that the strategy the USA adopts might encourage other allies to look for other strategic options.

4. Conclusion

Reactions to globalism, economic deprivation, and immigration feeds sentiment of populist nationalism and xenophobia in the developed world. The latest isolationism inclination is a reflection of those reactionary trends in the World politics. It is specifically relevant for the USA who has been pursuing global primacy for more than eight decades. The USA President Donald Trump came to power with a strong argument of turning over years of conventional foreign policy under the slogan of "America First". After four years of his inauguration it is hard to describe his foreign policy as pure isolationist since it has had both "unilateralist, non-interventionist and isolationist" elements and "multilateralist, interventionist and internationalist" elements together. Notwithstanding, it would not be unfair to claim that the former have had much more place in his foreign policy decisions.

As the results of 2020 USA presidential elections indicates the end of Trump's tenure it wouldn't be realistic to expect a quick overturn of last four years' policies of retrenchment. As pointed out in the preface, the inclination towards retrenchment had started during Obama term due to geo-politic, geo-economic and domestic factors. In 2016 Trump reaped discontent among the American public which emanated from overextension in the Middle East and Afghanistan, fruitless efforts in spreading democracy, extravagant spending on allies' defense and pursuit of disadvantaged trade deals (Kupchan, 2020). COVID-19 pandemic has also contributed to "economic downturn" similar to 1930s the last time the USA had stayed aloof in spite the rising danger in the old continent (Kupchan, 2020). Furthermore the USA history demonstrates periodic appeal of isolationism due to its unique geographic location and sense of exceptionalism. Therefore it still matters to think about what would be the implications of isolationist tendency in the USA foreign policy in the last decade.

As the biggest and influential partner of the transatlantic alliance has been signaling gradual retrenching from its commitments there would be implications for seventy years old alliance and the security of Europe. The study has identified the following implications resulting from the USA's recent isolationist policies:

- Degrades sentiment of solidarity by creating suspicion among European allies about USA's resolve to extend help in need of time;
- strengthens proponents of developing autonomous Europe defense capability;
- encourages illiberal-authoritarian trend among transatlantic countries;
- paves the way for the emergence of power contestation with implications of an arms race and nuclear proliferation;
- opens space for new alignments.

The future of NATO and European security would be negatively affected by the isolationist policies of the USA if it moves further on the same course. Nonetheless, it would not be an easy task to predict whether NATO would survive or mutate to a European only organization with lesser presence or involvement of the USA in affairs of Europe. In this regard, developments that have been taking place at a global and regional scale during the last two decades might have serious ramifications for the future of NATO.

In addition to China and Russia, other regional countries such as India, Brazil, South Africa, Turkey, and some Pacific countries are growing in an unprecedented pace. Britain left the EU but remaining big countries such as France and Germany are looking for more autonomous Europe. The World is moving from unipolarity to multipolarity. Instead of the primacy of a single country, multiple poles have been developing with their own economic, political and security ties. This trend could reduce the relevance

of NATO by inducing NATO members to seek different partners in other parts of the World. USA's "pivot to Asia" policy can be considered an example of such a trend because she decided to shift its focus to the Asia-Pacific region to contain the expanding influence of China and to secure its economic interests. In this context, any possible armed conflict between China and the USA caused by clashing interests could create a situation where the relevance of NATO would be tested.

China's rise in economic, political, and military domains might affect the North Atlantic community, as it was already acknowledged at NATO leaders' last meeting in London in December 2019. In addition to its huge economic growth and military buildup, China is developing alternative institutions and initiatives such as the Shanghai Cooperation Organization, Asian Infrastructure Investment Bank, and Road and Belt Initiative. Furthermore, China is proposing its model of state-led capitalism and authoritarian political model for other developing countries as well. If the Chinese model proves to be working with its growing web of relations, including Russia, some of the European countries who are already inclined towards illiberalism and authoritarianism might be tempted towards China.

On the other hand, the threat of Russia and its growing assertiveness causes NATO countries to bolster the Alliance rather than weaken it. Russia's aggression first in Georgia in 2008, later in Ukraine in 2014, and its intervention in Syria conflict in 2015 urged North Atlantic Alliance to take some kinetic measures along with some economic sanctions. Moreover, Russia openly declared that it considers NATO's expansion against its interests. Therefore, as long as Russia continues to pose threat on northeast border of Europe it can be claimed that it would contribute to the solidarity of the Alliance and NATO would remain relevant for the security of Europe.

References

- BBC Internet Homepage (2019), "Nato summit: Trump blasts Macron 'brain dead' comments as 'nasty'", <https://www.bbc.com/news/world-europe-50641403>, 03 December 2019.
- Bagby, Wesley M. (1999), *America's International Relations Since World War I*, Oxford University Press, New York.
- Belkin, Paul (2019), *Assessing NATO's Value*, USA Congressional Research Service, <https://fas.org/sgp/crs/row/R45652.pdf>.
- Brands, Hal (2017), "U.S. Grand Strategy in an Age of Nationalism: Fortress America and its Alternatives", *The Washington Quarterly*, XL, no.1, p.73-94.
- Clarke, Michael, and Anthony Ricketts (2017), "Donald Trump and American Foreign Policy: The Return of the Jacksonian Tradition", *Comparative Strategy*, 36, no.4, p.366-379.
- Cha, Taesuh (2016), "The Return of Jacksonianism: the International Implications of the Trump Phenomenon" *The Washington Quarterly*, 39, no.4, p.83-97.
- Glenn, Mike (2020), "20,000 U.S. troops deploying to Europe in biggest show of force since Cold War" *The Washington Times*, <https://www.washingtontimes.com/news/2020/feb/8/20000-us-troops-deploying-europe-biggest-show-forc/>, 08 February 2020.
- Henley, Jon (2017), "Angela Merkel: EU cannot completely rely on US and Britain any more" *The Guardian*, <https://www.theguardian.com/world/2017/may/28/merkel-says-eu-cannot-completely-rely-on-us-and-britain-any-more-g7-talks>, 28 May 2017.
- Hillison, Joel R. (2018), *The Relevance of the European Union and the North Atlantic Treaty Organization for the United States in the 21st Century*, Strategic Studies Institute (SSI) and U.S. Army War College (USAWC) Press. <http://ssi.armywarcollege.edu/>.
- Kegley, Charles W. and Eugene R. Wittkopf (1996), *American Foreign Policy*, St. Martin's Press, New York.
- Kupchan, Charles A. (2003), "The Rise of Europe, America's Changing Internationalism, and the End of U.S. Primacy", *Political Science Quarterly*, 118, no:2 (Summer), p.205-231.
- Kupchan, Charles A. (2020), "Isolationism Is Not a Dirty Word", *The Atlantic*, <https://www.theatlantic.com/ideas/archive/2020/09/virtue-isolationism/616499/>, 27 September 2020.
- Lai, Rebecca K.K., Troy Griggs, Max Fisher And Audrey Carlsen (2017), "Is America's Military Big Enough?", *The New York Times*, <https://www.nytimes.com/interactive/2017/03/22/us/is-americas-military-big-enough.html>, 22 March 2017.

- Larison, Daniel (2015), "No, Trump Isn't an "Isolationist", The American Conservative, <https://www.theamericanconservative.com/larison/no-trump-isnt-an-isolationist/>, 05 November 2015.
- Latici, Tania (2018), "European Deterrence Initiative: the transatlantic security guarantee", [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/625117/EPRS_BRI\(2018\)625117_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/625117/EPRS_BRI(2018)625117_EN.pdf), 17 July 2018.
- Lazarou, Elena, and Alexandra M. Friede (2018), "Permanent structured cooperation (PESCO): Beyond establishment", [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI\(2018\)614739](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_BRI(2018)614739), March 2018.
- Lee, Dong Sun (2017), "America's International Leadership in Transition: From Global Hegemony towards Offshore Leadership," *Journal of International and Area Studies*, 24, no: 1 (June), p.1-19.
- Menon, Anand (2013), "Time for Tough Love in Transatlantic Relations." *International Spectator*, 48, no.3 (September), p.7-14.
- National Security Strategy of the USA (2017), <https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>.
- NATO Press Release, (2019), Defence Expenditure of NATO Countries (2013-2019), NATO Public Diplomacy Division, 29 November 2019.
- Obama, Barack (2014), (Remarks by the President of USA at the United States Military Academy Commencement Ceremony), <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/05/28/remarks-president-united-states-military-academy-commencement-ceremony>, 28 January 2014.
- Office of The Historian (2020), "A Return to Isolationism", US Department of State Internet Page, <https://history.state.gov/departments/history/short-history/return>, 05.12.2020
- Pramuk, Jacob (2017), "Trump endorses NATO's mutual defense pact in Poland, after failing to do so on first Europe trip", CNBC Internet Page, <https://www.cnbc.com/2017/07/06/trump-us-stands-firmly-behind-nato-article-5.html>, 06 July 2017.
- Pompeo, Michael R (2018), ("Crimea Declaration", Press Statement by Secretary of State), Washington, DC, <https://www.state.gov/crimea-declaration/>, 25 July 2018.
- Samp, Lisa Sawyer (2017), "How To Deal With Authoritarianism Inside Nato", War on the Rocks, <https://warontherocks.com/2017/08/how-to-deal-with-authoritarianism-inside-nato/>, 25 August 2017.
- Stein, Jeff, and Aaron Gregg (2019), "U.S. military spending set to increase for fifth consecutive year, nearing levels during height of Iraq war", The Washington Post, <https://www.washingtonpost.com/us-policy/2019/04/18/us-military-spending-set-increase-fifth-consecutive-year-nearing-levels-during-height-iraq-war/>, 18 April 2019.
- Walt, Stephen M. (2019). "Restraint Isn't Isolationism—and It Won't Endanger America", Foreign Policy, <https://foreignpolicy.com/2019/07/22/restraint-isnt-isolationism-and-it-wont-endanger-america-offshore-balancing-quincy-institute/>, 22 July 2019.
- Wright, Thomas (2020), "The Folly of Retrenchment", *Foreign Affairs*, 99, no. 2 (March-April), p.10-18.
- US Department of State Official Home Page, (2020), "Shaping of a Common Security and Defence Policy", <https://2001-2009.state.gov/r/pa/ho/time/jd/16321.htm>, last accessed 07 February 2020.
- Tharoor, Ishaan (2020), "Trump's authoritarian style is remaking America", The Washington Post, <https://www.washingtonpost.com/world/2020/02/14/trumps-authoritarian-style-is-remaking-america/>, 14 February 2020.
- The Economist Internet Homepage, (2019), "Emmanuel Macron warns Europe: NATO is becoming brain-dead", <https://www.economist.com/europe/2019/11/07/emmanuel-macron-warns-europe-nato-is-becoming-brain-dead>, 07 November 2019.
- The Week Staff (2016), "A brief history of American isolationism", The Week, <https://theweek.com/articles/627638/brief-history-american-isolationism>, 5 June 2016.

- Trump, Donald (2016), (Speech delivered by Republican presidential candidate Donald Trump on foreign policy at an event hosted by the National Interest), <https://nationalinterest.org/feature/trump-foreign-policy-15960>, 27 April 2016.
- Trump, Donald (2017), (Remarks of president of USA Donald J. Trump – as prepared for delivery inaugural address), <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/the-inaugural-address/>, 20 Janury 2017.

The Communism and China Perception Created in Turkey during the Korean War

Necati DEMİRCAN¹

Abstract

The beginning of the Cold War, the Truman Doctrine, and the Marshall Plan have made a radical change in Turkey's foreign policy. In 1946, with the Marshall Aid, sympathy for America and the anti-communism perception were created in Turkey. Within the ideological atmosphere of the Korean War, the China and communism perception began to negatively emerge in the Turkish public opinion. In order to convince the Turkish public opinion with regard to the Korean War, the perception that communism is anti-Turk and anti-Islam, invasive and enemy was imposed by NATO. Turkic, Islamic anti-communist movements were supported by NATO and the Uyghur problem was created in this period to create a China perception. The article explored how the China and communism perception was created through the media and ideological atmosphere in Turkey during the process of Turkey's becoming a member of NATO and the Korean War. In the research, newspapers, publications, and articles covering the Korean War from the period starting with Marshall Plan in 1946 were examined.

Keywords: The Korean War, Turkish Foreign Policy, Communism, China, NATO, Uyghur Issue

Kore Savaşı Sırasında Türkiye’de Yaratılan Komünizm ve Çin Algısı

Necati DEMİRCAN²

Özet

Soğuk savaşın başlaması, Truman Doktrini ve Marshall yardımları Türkiye’nin dış politikasında köklü bir değişiklik gerçekleştirmiştir. 1946 yılında Marshall yardımlarıyla birlikte Türkiye’de Amerikan sempatisi ve anti-komünizm algısı oluşturulmuştur. Kore Savaşının ideolojik ortamında Türkiye kamuoyunda Çin ve komünizm algısı olumsuz şekilde oluşmaya başlamıştır. Türk kamuoyunu Kore Savaşına ikna etmek için NATO tarafından komünizm, Türklük ve İslam karşıtı, işgalci ve düşman olduğu algısı yerleştirilmiştir. Türkçü ve İslami anti-komünist akımlar NATO tarafından desteklenmiş ve Uygur sorunu bu dönemde yaratılarak Çin algısı oluşturulmuştur. Makalede, Türkiye’nin NATO’ya üye olma sürecinde ve Kore Savaşı sırasında Çin ve komünizm algısının Türkiye’deki medya ve ideolojik atmosfer üzerinden nasıl oluşturulduğu araştırılmıştır. Araştırmada 1946 yılında Marshall yardımlarıyla başlayan dönemden itibaren Kore Savaşı’nı konu alan gazete, yayın ve makaleler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kore Savaşı, Türk Dış Politikası, Komünizm, Çin, NATO, Uygur Meselesi

1.Introduction

With the start of the Cold War, Republican People's Party (Turkish: *Cumhuriyet Halk Partisi*) (CHP), which was in power in 1946, began to get closer to the US with the Marshall Plan and the Truman Doctrine. Democratic Party (Turkish: *Demokrat Parti*) (DP), which came to power after the CHP in 1950, sent troops to the Korean War and increased the relations by becoming a member of NATO. Truman Doctrine and the Marshall Plan given to Turkey influenced the Turkish public opinion economically and ideologically, causing the promotion of anti-communist propaganda to convince the Turkish public opinion in the process of deciding to send troops to Korea in 1950.

The interaction between Turkey and China took place during the Korean War for the first time. China's perception of Turkey began to form during this period. A negative China image remained in Turkish people's mind during the Korean War. Turkish media and people were influenced by this anti-communist and anti-China propaganda in the period when Turkey participated in the Korean War as a member of NATO and the Western camp.

Although there are studies regarding how communism perception emerged in Turkey, it has been observed that the studies on the China perception during this period is not enough when doing literature survey.

It would not be right to separate the perception of China and Communism from each other. This is because, during the Korean War, the China perception was depicted by the Turkish public as "Red and communist". It was also observed that the Uyghur problem was created during the Korean War to convince the Turkish public opinion of the war. This study examines China and communism perception in Turkey, which was created in the Korean War. It focuses on how China and communism perception were created by examining the media and ideological atmosphere in the period on Turkey's participation in the Korean War and NATO. It also aims to complete the shortcoming in the literature regarding the beginning of Uyghur propaganda, which was first brought to the agenda during the Korean War. In the research, books and articles about the period of the newspaper (Çağlar, 2008, Erdem, 2018, Gül, 2014, İşler and Analı, 2015, Tekindor, 2012), media organs during the period that started with the visit of the Missouri battleship in 1946 and continued with Marshall's aid, the Korean War, NATO membership, were examined (*Zafer, Akşam*).

In order to understand the China perception, we must first assess the ideological atmosphere in Turkey. To understand the change in Turkey's domestic and foreign policy will enable us to issue more accurate statements. The ideological atmosphere experienced in the world and Turkey were inevitably affected the decision taken. The relations Turkey has developed with the United States since 1946, and the changing ideological atmosphere along with the Truman Doctrine and the Marshall Plan were examined. Secondly, Turkey's participation in the Korean War and afterwards the process of accession to NATO were evaluated. It was examined Turkey decided to participate in the war which atmosphere and why Turkey joined NATO. The incidents taken place during Turkey's joining NATO was observed. Thirdly, the reflection of Turkey's ideological change on media and the public was assessed. Investigations were made on how the ideological environment and external factors direct the society in the formation of perceptions. Particularly, the effects of Truman and Marshall Plan on the China and communism perception were examined. Fourth is, the Uyghur issue between China and Turkey comes to the fore in certain periods. Assessments was issued on the arguments that the start of East Turkestan or the Uyghur issue was brought forward along with the Korean War, and using this situation in convincing the Turkish public opinion of the Korean War.

The main goal of this article is to investigate the perception created in Turkish society after Turkey's approaching the Western camp and becoming a member of NATO. Additionally, how the Uyghur Issue started between Turkey and China, which becomes the main topic of conversation today, and the effect of American propaganda on creating communism and China perception, were also investigated.

2. Transformation of Turkey's Foreign Policy: 'Little America Process'

On April 6, 1946, bringing coffin of Mehmet Ertegun, former Turkish ambassador in Washington, by American battleship USS Missouri to Istanbul was interpreted as the beginning of the development of American policy (Hale, 2013:82). Also the battleship USS Missouri visited the Port of Piraeus in Greece on its way back, this situation conveyed message that a front would be formed with Turkey and Greece against the Soviet Union.

There was a radical ideological change in the CHP, which was in power after the Second World War. After 1946, the right wing that defended liberalism instead of statism became more dominant in the party (Atagenc and Toprak, 2019). Articles 141 and 142 were added to the Turkish Penal Code. According to these articles, making communism propaganda was punished with an aggravated penalty between 7.5 and 15 years. In 1946, the Socialist Party of Turkey and Turkey Socialist Workers and Peasants Party were closed due to these articles (Akşin, 2007: 290-299).

The US President Truman proclaimed the Truman Doctrine at Congress on March 12, 1947. This doctrine included military and financial assistance to states struggling against communism. After the draft was accepted, it was decided to make a \$ 400 million financial aid to Greece and Turkey (\$ 250 million to Greece, 150 million dollars to Turkey) (McGhee: 23). On July 12, 1947, Turkish Minister of Foreign Affairs Hasan Saka and the U.S. ambassador Edwin Wilson signed an eight-article agreement for the aid coming from the Truman Doctrine in Ankara.³ In the same year, the U.S. Secretary of State Marshall announced that economic aid would be made to revive the European economy that collapsed with the Second World War.⁴

After the DP had come to power in 1950, the relations with the United States in foreign policy was further developed. In particular, Turkey started to develop its relations with the United States with the Marshall Plan. With the growing influence of the Cold War, the Chinese communist revolution taking place in 1949 and the escalation of tension in Korea created a feeling-under-threat perception for Turkish people. In the newspapers of the period, this perception was reflected to the public and it was stated that cooperation with America and NATO was necessary. Turkey's UN delegate Selim Sarper stated in the headline of *Akşam* dated July 28, 1950 that he could not feel secure unless Turkey allied itself with NATO and so forth (*Akşam*, July 28, 1950:1).

The aid from America was not only economic, but also was aimed at altering the Turkish army's order, making it pro-American and eliminating the gains of the Turkish revolution (Erdem, 2018:309). The received aids were not limited with the army; they also affected Turkey's foreign policy, culture, and economic life. Many researchers evaluate this process as 'Little America' process due to the fact that Turkey's transition to liberal economy increased the American effect.

2.1. Turkey's Accession Process to NATO with the Korean War

The Korean peninsula, which was under Japanese occupation for 35 years, was divided into two whose border was the 38th parallel north at the end of the Second World War, as the north was controlled by Russian army, and the south by the American. In 1948, the American-controlled Republic of Korea in the south and the Soviet-controlled People's Republic of Korea in the north were established. The Soviets considered the American presence in Korea a threat to communist power in the region. Since the Communists came to power in China in 1949 under the leadership of Mao Zedong, the view that the American army could be expelled from Asia was born in the Soviets (Armaoğlu, 2014:676). On June 25, 1950, the North Korean army crossed the 38th parallel north determined as the border and started a military operation to the south.

After the United Nations decided to send troops to Korea, DP made a meeting of the Council of Ministers without consulting the opposition and the parliament and decided to send 4500 soldiers on July 25, 1950. In order to enter the Korean War, DP was hiding behind Atatürk's policy under the name of '*Yurtta sulh, cihanda sulh*' (peace at home, peace in the world). *Zafer* that was the ideological publishing organ of DP underlined that the same attack performed on Korea could be performed on Turkey as well, Turkey

³ For detailed information, see T.C. Resmi Gazete, September 5, 1947, Issue:6699, p. 12869, website: <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/6699.pdf>.

⁴ * With the Marshall Plan, the United States aided Turkey with 792.7 million dollars in total in 1948-52 (687 million dollar for military affairs). Can Erdem, 'Türkiye'nin NATO'ya Girişi ve Basındaki Yankıları', 1st International Turkish Culture and History Symposium Proceedings Book, April 19-21, 2018, p.308.

had to support Korea (Fenik, *Zafer*, July 27, 1950:1). DP was advocating the opinion that sending troops to Korea was an opportunity to join NATO, although the opposition argued that it was not constitutional because no decision was taken in parliament. İsmet İnönü, Chairman of the Republican People's Party changed the opposition's policy about sending troops to Korea, saying 'We have no different thoughts on foreign issues. We are committed to the UN ideal and American friendship' in 1951 (Oran, 2009:545-546). 259 officers, 18 military officers, 4 civil servants, 395 non-commissioned officers and 4414 soldiers, 5090 Turkish soldiers in total, went to Korea from Iskenderun to participate in the Korean War on September 19-20, 1950⁵ (Yaman, 2005:259).

Turkey wanted to become a member of NATO in 1949, but it was rejected on the grounds that Turkey geographically have not shore in the Atlantic. After DP decided to send troops to Korea, it applied for the second time to join NATO on August 1, 1950. This is because DP sees NATO as the foundation of the liberal economic order and democracy. Additionally, they wanted to guarantee the economic aid started with the Truman and Marshall Plan. NATO agreed on Turkey's membership taking the regional situation into consideration in 1952 (Yanık, 2012:29-50).

During the voting of the draft law on NATO participation in the Turkish Grand National Assembly on February 18, 1952, Fuad Köprülü, Turkish Minister of Foreign Affairs expressed that 'NATO is rather material and spiritual solidarity cooperation than just being a military defense.' In the parliament, which had 487 deputies in the parliamentary vote on the accession to NATO, 409 deputies voted for the draft law, and there was 1 abstaining vote. (74 people did not vote)⁶

Turkey's relations with the West and the States rose to peak levels with the accession to NATO in 1952. Turkey had a strategic importance for NATO. This was because, Russia was a land state and its landing had to be prevented geopolitically because it would endanger the sea power of the USA. Russia's landing seas could only be blocked by the States with an alliance with Turkey, Greece, Iran, Pakistan, and Korea. Kissinger stated that the Marshall Plan served as a military bulwark against the Soviet expansion, and that in the Eastern Mediterranean the Soviet expansionism was prevented with Turkey and Greece's participation in this plan⁷ (Kissinger, 2000:1277). Therefore, the USA had to strengthen its relations with the countries in these regions. While the foreign policy Turkey followed with the States was developing its relations with the West, it resulted in the deterioration of relations with neighbors.

The China and communism perception was built on negativity in Turkish media during the Korean War. The most important reason stems from NATO and Turkey's foreign policy keeping closer to the West. Ergo, the China perception on the Turkish public opinion is full of bad descriptions. The news about the Korean War and China was came from the Hong Kong, Seoul and Tokyo-oriented western media. Therefore, pro-Western and anti-communist ideas were arriving in Turkey as already written without any needs to intervene news reported in Turkey (Üngör, 2006:410).

2.2. The Marshall Aid in Turkey and American propaganda in the media

The Marshall aid is briefly referred to economic aid to revive the European economy that collapsed after the Second World War. But the Marshall Aid was political as well as economic. The first condition for receiving aid was to declare communism as a traitor (Çağlar, 2008). US Air Force General Secretary J. Milhell Kelly stated the importance of American propaganda, 'I think the most critical war mission is to convince the American people that the communists are waiting at the door to grab us.' (Çağlar, 2008:43). Marshall aid consisted of military equipment assistance. There was also the establishment of the Agency for Unconventional Warfare. In the preface of 'The CIA's Greatest Hits' translated by Adnan Akfırat, it is summarized briefly that the main duties of the Agency for Unconventional Warfare are to support the central democratic forces against the communist movements (support the anti-communist group, organizations), the media propaganda in line with the U.S. interests, and organize operations in small countries.⁸

⁵ See also: *Zafer*, 'Birliğimiz Kore Yolunda', September 29, 1950.

⁶ For the articles of the agreement signed with NATO, see also: TBMM Tutanak Dergisi, Session 4, Seance 1, 02.18.1952, p.343.

⁷ See also: https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52044.htm. (Accessed on 27.01.2020)

⁸ * Adnan Akfırat is the President of the Turkish-Chinese Business Development Association. He is an 18-year journalist and representative of the Vatan Party. Mark Zepezauer, "'CIA'nın Büyük Operasyonları'" Kaynak Yayınları, p.6.

Adnan Menderes gave great importance to the United States in his speech in which the Democratic Party announced its government program after coming to power. ‘Our greatest hope was to strengthen it with a spirit of familiarity every day, and to understand our political, economic and cultural relations with our great friend, the United States, whom we are grateful for as the nation, for supporting’ our peaceful policy with the Truman Doctrine and Marshall Plan (Abou, 2018:75). In addition, before the Democratic Party came to power, the relations with the States were defined with the statement of ‘our biggest wish is to strengthen our political and economic relations with the USA every day in an atmosphere of sincerity and mutual understanding,’ (Demokrat Parti Tüzük ve Programı, 1946:21) in the Party By-law. Even in 1956, Thornburg, member of the California Standard Petroleum Company Engineers Board and Petroleum Advisor the U.S. government, was going to become the personal advisor to Menderes on economic affairs (Abou, 2018:93). In such an ideological environment, American propaganda were seriously strong in the Turkish public opinion.

Before the government decided to send troops to Korea, a positive perception of the war was tried to be created in the society. DP Istanbul deputy' Seniha Yürüten's son, Tevfik Yürüten, declared that he would establish a community named ‘Aid from Turkey to Transgressed- Free Nations’ to war against the communists sending a letter to the gazettes. In his letter, he asked citizens who wanted to fight alongside our Korean and American brothers for the sake of world peace came to his address. Some sources stated that approximately 3,000 people applied to this call within two days (Gül, 2014:875).

In the Turkish media, propagandas creating anti-communist perception were issued in order to make Turkey enter the Western camp. The lies that Soviets would invade Turkey, and that they wanted Ardahan and Kars for themselves, was spreading. Whereas South Korea was introduced as "Democratic Korea" in the *Cumhuriyet* of the period, North Korea was referred to as "Red Korea". The *Vatan* was translating the article written by the British Foreign Minister (dated July 18, 1950), who described the Korean war as a competition between the free world communism (İşler and Analı, 2015:92).

In 1950s, Turkey's national newspapers were *Milliyet*, *Cumhuriyet*, *Hürriyet*, *Ulus*, *Vatan*, *Akşam* and *Zafer*. *Zafer*, which was founded in 1949, was used as a publication organ of DP that served as an ideological and public propaganda. Ahmet Emin Yalman, founder of *Vatan*, became a mentor to DP. Commentaries such as ‘his biggest fear is communism, he did not see any difference between leftist and communism, he admires America’, was issued about Yalman, who studied in Colombia University in America (İşler and Analı, 2015:89).

On the first page of *Zafer* dated July 5, 1950, he made a report titled “Korean War is increasingly threatening peace” and in the photograph he used, it was shown that several soldiers killed someone. Under the photo, "Communists kill the people in the middle of the street in the cities they occupied, just like this" is written (*Zafer*, July 1950:1). Again, newspapers in the period published articles claiming that unless Turkey help Korea, it could be occupied by the Soviets. Generally, in the language of the newspapers of the period, the Soviets, China, Korea were described as "Communist-Red-Occupier". America was depicted as "friend-ally-democratic" (Tekindor, 2012:524).

According to many researchers and writers, the years 1949-53 are depicted as the years when the pro-McCarthy movements were most violent. The participation of Turkey in NATO ranks strengthened pro-McCarthy trend in Turkey. In other words, hatred and fear were created by showing communism discourses in the memory of the society as expansionist (İşler and Analı, 2015:93). In its issue dated July 3, 1950, *Vatan* depicted South Korea trying to escape from wild killer hand of communism to America, England, and Turkey.

On the first page of the *Cumhuriyet*, dated July 5, 1950, the first page of a photograph showing people leaving their places of residence because of the war, with the subtitle ‘South Koreans fleeing from the communist invasion’, made a reference to the invading identity of the communists.

In addition, there were efforts to combine the perception of society with religion in participation in the war in Korea. The head of Religious Affairs issued a fatwa stating that the Korean war took place between believers and non-believers, that Islam rejected communism, and that soldiers who lost their lives would be considered martyrs since fighting the red communists in Korea was to fight in the way of Allah (Yaman, 2005:241). Thus, it was also ensured that the people was persuaded from the aspect of religion.

A record whose words were ‘America, America / Turks as the world stands still / With you in the war of freedom / This is a song of friendship / It is an echo of brotherhood / We are blood brother in Korea

/ The fire of this friendship does not fade / It is our determination to live free / To Provide peace / Fluctuating for this cause / The love of independence is in our souls/', was created with the name of "Friendship Song", voiced by Celal Ince, by DP in order to make the Turkish society love the American society. Thousands of copies of these recordings made in the States were sent to Turkey and were distributed free to the public as a symbol of Turkish-American friendship (Göze, 2017:156). It was reported that the American influence was felt even in the songs of the children's games in 1940s. For instance, a children's play song said to be used in Izmir consists of the lyrics of 'One-two-three, long live the Turks / Four-five-six, Italy (or Poland) sunk / Seven-eight-nine, German (or Russians) pig / Ten-eleven- twelve, America first' (Oran, 2009:493).

In order to gain the public support for the Korean War, the most effective propaganda tool of the period, cinema, was also used. *Turkish Heroes in Korea* (1951, Seyfi Havaeri), *Korean Veterans* (1951, Seyfi Havaeri), *Turkish Bayonet in Korea* (1951, Vedat Örfi Bengü), *I'm Coming from Korea* (1951, Nurullah Tilgen) and *Return to Homeland* (1952, Nedim Otyam) films were shot and shown to the public. In an article examining *Turkish bayonet in Korea* and *Return to Homeland*, Şimal Yildizi stated that real war images and newspapers of the period were used to increase the reality in the films to convince the public (Göze, 2017:162-166). In the content of these films, the people of South Korea was depicted as the oppressed nation, the United States and the UN were shown as free world saviors who reached out to them. On the other hand, the Chinese were shown as the enemy supporting North Koreans, and messages warning against the danger of communism were conveyed in these films.

Those who opposed the decision to go to war were accused of being communist. Members of *Barişseverler Cemiyeti* (English: Peace Lovers Association) founded by Behice Boran on this issue were accused of being communists and a court process was initiated against them. It was claimed that *Barişseverler Cemiyeti* took directives from communists, and they were discredited⁹ (Zafer, September 21, 1950:1). Thus, opposing participation in the Korean War was tantamount to being communist.

Communist poet Nazim Hikmet pointed out in an interview that Turkey was under domination of anti-communist propaganda against China by the United States. In his interview 知识 (shijiezhish), Nazim Hikmet, who went to Beijing in October, 1952 to attend the Asia Pacific Countries Peace Conference, summarized the Turkish public opinion as 'The Turkish Government is trying to prevent news about China by any means necessary, on the other hand, the reactionary gazettes are reporting all kind of false news about the new China.' (Yang, 1952).

3. Propaganda of the Korean War: The Uyghur Issue

Turk is the general name given to all Turkish-speaking peoples after the Göktürk state established in the 5th century AD (Roux, 2008). In 1759, both the west and east of the God Mountains (天山 Tianshan) came under the rule of the Qing dynasty, and they named the area Xinjiang (新疆 new land or new frontier). After Russia invaded Khiva, Bukhara and Hokand khanates in the mid-19th century and established the "Governorship of Turkestan" here, western geographers called it "Russia Turkestan" or the east of West Turkestan as "Chinese Turkestan" or East Turkestan. East Turkestan remained a geographical definition (Li, 2014:266).

On November 12, 1933, the Islamic Republic of East Turkestan was declared in Kashgar. The characteristic of this Republic, East Turkestan, used as a geographical term, was used as a political term for the first time. The Islamic Republic of East Turkestan sent envoys to Britain, Turkey, India, Afghanistan, and Iran to be recognized officially, however, they failed, and the life of the republic lasted only 3 months. The Chinese government and the Soviets entered the city on February 7, 1934. The leader of the East Turkestan Republic, Hodja Niyaz, was arrested. However, Mehmet Emin Buğra, the leader of the Hoten uprising, fled to the British-controlled Kashmir region and from there to East Turkestan to maintain the struggle for independence (Li, 2014:276-284).

On November 7, 1944, the Ili Rebellion took place against Chinese rule, consisting of Uyghurs, Kazakhs and White Russians, and supported by the Soviet Union. After the provincial uprising, the second East Turkestan Republic was established under the leadership of Ali Han Töre, who was accepted as the Islamic leader of the region on November 12, 1944 (Benson, 1990: 42-46). Leaders such as Mehmet

⁹ Also see: Zafer Gazetesi 'Kökü Dışarıda Bir Cemiyetin Tahriki' 29 Temmuz 1950, p.1.

Emin Buğra, İsa Yusuf Alptekin, Mesut Sabri Beykozi, who were working for the independence of East Turkestan outside of China after the Ili Rebellion, were excited and returned again and took various positions in the governments established in East Turkestan. Tao Chi-yüeh, who was the commander-in-chief in China after the Communists approached the East Turkestan border in 1949, agreed with the communist administration and entered East Turkestan without any resistance. After the communist government entered East Turkestan, İsa Yusuf Alptekin and Mehmet Emin Buğra fled abroad again (Tuncer and Kırkıl, 2019:295-306).

In the production of the Uyghur problem, first of all, the news of "Reds commit murders in Turkestan" published in *Hürriyet* dated November 24, 1951, and "They killed 8 million Muslims in China" was published in *Cumhuriyet* on May 12, 1952. The red communist invaders created the connection between East Turkestan and the Korean War in the mind of the Turkish people, and strengthened the hypothesis that it was anti-Islam. The from Uyghur issue the political conjuncture in Turkey and assessing the period of anti-communist propaganda would not be right to keep separate. It is stated that under the name of combating "communism", initiatives were carried out similar to "security priorities of America". It is said that while struggle, "Turkism" and "Islamic" understandings were allowed (İlhan, 2015:251).

In the 1950s, NATO advocacy was adopted in the center-right, nationalist right, and conservative Islamic right, and these nationalist movements and anti-communist groups were supported by NATO against left groups. Organizations such as *Anti-Communism Association (Komünizmle Mücadele Derneği)*, *National Turkish Students Association (Milli Türk Talebe Birliği)*, *Aydınlar Ocağı* are among the organizations that support NATO (Doster, 2012:37). For instance, Hayrani Ilgar, who was active in *Anti-Communism Association of Turkey*, stated that 'The sworn enemy of Turks is Moskof, the present name of Moskof is now Communist Russia. The enemy of Turks is Communism' (Meşe, 2017). It was dedicated in Turkey that Turks were incompatible with communism, and therefore the anti-communist perception was strengthened.

Mesut Sabri, Mehmet Rıza Bekin, Mehmet Emin Buğra ve İsa Yusuf Alptekin, went to India and then came to Turkey after China entered into Xinjiang in 1949. Turkish passports were given to them. In 1951, Mehmet Emin Buğra moved to Turkey. Alptekin had good relations with the Turkish press. At the same time, Refik Koraltan, the head of the Turkish Grand National Assembly, Foreign Minister Fuat Köprülü allowed 1850 East Turkestan immigrants to settle in Turkey on March 13, 1952 (Shichor, 2009:15). *East Turkestan Immigrants Association* and *East Turkestan* magazine were founded in the 1950s. Mehmet Emin Buğra founded a quarterly called '*Türkistan*' in Istanbul in 1953, where he conducted propaganda against China's Uyghur policies.

Mehmet Emin Bugra, and İsa Yusuf Alptekin continued their propaganda activities towards the independence of East Turkestan in Turkey. For example, Emin Buğra was accused China of invading East Turkestan, changing the structure of the region, and was defined China as a liar, red and insidious; in the publication that he published after Xinjiang became an autonomous region (Buğra and Alptekin, 1955). They were particularly following a path resembling the way of the American propaganda conducted in the Turkish public opinion.

In his letter, Mehmet Emin's response to the vice president Zhu Jiahua of Guomintang is as follows: 'Communists are hostile to Turkestan as well as to China and to all humanity. Our struggle against this enemy is for the liberation of China and all humanity as it is your homeland.' (Buğra, 1954:32). At the end of the letter, he stated that it was not possible to establish Turkestan unless communism was destroyed, and that he and his friends had decided to work with Taiwan in the fight against communists. Mehmet Emin Buğra believed that educated youth should be educated especially in military schools for the struggle in East Turkestan. For this reason, he took nine students with him to receive education; one of them was Mehmet Rıza Bekin (Bakır, 2019:7). Mehmet Rıza Begin After studying in military schools

in Turkey participated in the Korean War and then served as chief liaison to CENTO in Pakistan.¹⁰ He was the president of the East Turkestan Foundation until his death.¹¹

4. Conclusion

This article investigated the China and communism perception created in Turkey during the Korean War, examined NATO's influence in the creation of the Uyghur problem between Turkey and China. As a hypothesis; the thesis that the Uyghur issue was used to persuade the nationalist circles in Turkey to join the Korean war, and to created the perception that communism is a negative ideology against Turks, were defended. Especially in most of the studies regarding the Uyghur issue, it has been observed that this kind of study lacks.

Since 1946, Turkey has been severely under the influence of American propaganda. Especially with the Marshall Plan developing Turkish-American relations, Turkey have experienced an ideological change with the Korean War and the accession to NATO. The ideological atmosphere NATO created was caused significant changes in Turkey's foreign policy, culture, and public opinion. The perception of anti-communism created by the American and the support of ultra-nationalist movements in Turkish society has adopted the 'China Perception' as invader, communist, anti-Muslim and anti-Turkish. These perceptions stem from Turkey's accession to NATO and being under the influence of pro-American propaganda. The media, in particular, is mostly controlled by America.

The beginning of the Uyghur issue on the agenda between Turkey and China is based on the Korean War. In fact, Turkey did not accredit the state established as East Turkestan, and did not establish a diplomatic relation. But, after the East Turkestan leaders had fled into India and then came to Turkey after the communism under the leadership of Mao Zedong came to power in China in 1949, this problem was created between Turkey and China for the first time. Turkey-China relations continued until 1949. Turkey took a stance against the leadership of Mao Zedong in China due to the NATO-centered foreign policy. Since Mehmet Emin Buğra's propaganda of East Turkestan, anti-communism, Turkish nationalism played a positive role in persuading the Turkish public to participate in the Korean War, he was also supported by the media.

References

Books&Articles

- Akdağ, Zekeriyya (2019), "Türkiye Çin ilişkilerinin Tarihsel Gelişimi", Hafıza Issue 1, Volume 1, December, p.40-57.
- Akşin, S. (2007) Kısa Türkiye Tarihi, İş Bankası Yayınları, İstanbul, Turkey.
- Atağenç, İhsan Ömer and Toprak, Nuri Gökhan (2019), "Türk-Amerikan İlişkilerinde 12 Temmuz 1947 Antlaşması ve Türk Siyasal Hayatına Etkileri", Akademik Bakış, Cilt 12, Volume 24, Summer, p.91-117.
- Armaoğlu, F. (2014), 20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1995, Timaş Yayınları, Baskı 19, İstanbul.
- Bakır, Abdullah (2019), "Mehmet Emin Buğra'nın Hindistan ve Afganistan'da Doğu Türkistan için verdiği Mücadeleler", Tarihin Peşinde, Volume 22, p.1-24.
- Benson, Linda K. (1990), The Ili Rebellion: The Moslem Challenge to Chinese Authority in Xinjiang, 1944-1949, An East Gate Book, New York.
- Buğra, Mehmet Emin and Alptekin, İsa Yusuf (1955), Doğu Türkistan Kızıl Muhtariyeti Reddeder, Son Havadis Matbaası, Ankara.

¹⁰ CENTO was the Middle East equivalent of SEATO, which was established in 1954 to protect Southeast Asian countries against the Chinese communism. Mao Zedong defined NATO, SEATO, and the Baghdad Pact in 1958 as three separate groupings of imperialism. Zekeriyya Akdağ, 'Türkiye Çin ilişkilerinin Tarihsel Gelişimi', Hafıza, Issue 1, Volume 1, December 2019, p. 43.

¹¹ For detailed information, see: <https://www.doguturkistan.org/2011/04/12/m-riza-bekin-pasa-kim/>.

- Buğra, Mehmet Emin (1954), *Doğu Türkistan'ın Hürriyet Davası ve Çin Siyaseti*, Osman Bey Matbaası, İstanbul.
- Çağlar, D. (2008), *Hayali Komünizm Soğuk Savaş Türkiye Söylemleri*, Berfin Yayınları, İstanbul.
- Demokrat Parti (1946), *Demokrat Parti Tüzük ve Programı*, Güneş Yayınları, Ankara.
- Doster, Barış (2012), "Historical and Political Origins of Anti-NATOism in Turkey", *Ortadoğu Analiz*, Cilt 4, Volume 40, April, p.31-41.
- Erdem, C. (2018), "Türkiye'nin NATO'ya Girişi ve Basındaki Yankıları" 1. Uluslararası Türk Kültürü ve Tarihi Sempozyumu Bildiri Kitabı, 19-21 April, İstanbul, p.307-314.
- Fadl, Abou El (2018), "The Democrats in Opposition: Imagining a 'Little America'", Cambridge University Press, Cambridge, p.74-100.
- George, McGhee, *The US-Turkish-NATO Middle East Connection: How the Truman Doctrine Contained the Soviets in the Middle East*, DOI 10.1007/978-1-349-20503-5
- Göze, Filiz Erdemir (2017), "Türk Dış Politikası İle Sinemanın Yakın İşbirliği: Kore Savaşı Örneği", *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, Sayı 45, Güz, p.152-171.
- Gül, Tülay (2014), "Ulusal Basında Türkiye'nin Koreye Asker Gönderme Kararı" *Belgi Dergisi*, Sayı 7, Winter, p.871-879.
- Hale, W. (2013), *Turkish Foreign Policy since 1774*, Routledge, 3rd Edition, Newyork.
- İlhan, Metin (2015), "II. Dünya Savaşı Sonrası Türkiye'de Amerikan Destekli Komünizmle Mücadele (1945-1965)" *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 3, Sayı: 16, September, p.248-263.
- Keloğlu İşler, Esra İlkay and Analı, Serdar (2015), "Kore Savaşına Katılma Sürecinde Basın Yoluyla Halkın Onayını Artırmak", *Erciyes İletişim Dergisi Akademia*, Cilt 4, Sayı 2, July, p.86-104.
- Kissenger, H. (2000), *Diplomasi, İş Bankası Kültür Yayınları Yayınları*, Baskı 2, March. (Translated by İbrahim H. Kurt)
- Li, S. (2014), *Sinciang Uygur Tarihi*, China Intercontinental Press. (Translated by Varol Ataman)
- Meşe, E. (2017), *Komünizmle Mücadele Dernekleri*, İletişim Yayınları, Baskı 2, İstanbul.
- Oran, B. (2009), *Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar 1919-1980*, İletişim Yayınları, Cilt 1, Baskı 15, İstanbul.
- Roux, Jean P. (2008), *Türklerin Tarihi Pasifikten Akdenize 2000 Yıl*, Kabalcı Yayınevi, Basım 5, April, İstanbul. (Translated by Aykut Kazancıgil)
- Shichor, Yitzhak (2009), "Ethno Diplomacy The Uygur Hitch in Sino Turkish Relation" *East West Center, Policy Studies* 53, p.1-72.
- TBMM Tutanak Dergisi, Birleşim 4, Oturum 1, 18.02.1952, p.343.
- T.C. Resmi Gazete, 5 Eylül 1947, Sayı: 6699, p. 12869, <http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/6699.pdf>.
- Tekindor, Sevinç Von Zur Mühlen (2012), "Korean War in the Turkish Press" *Turkish Studies*, Vol.13, No.3, September, p.523-535.
- Tuncer, Tekin and Kırkıl, Emin (2019), "Üç Efendilerin Nanking ve Doğu Türkistan Mücadeleleri", *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 17, Sayı 1, Mart, p.295-306.
- Uçarol, R. (1995), *Siyasi Tarih*, Filiz Kitapevi, Baskı 4, İstanbul.
- Üngör, Çağdaş (2006), "Perceptions of China in the Turkish Korean War Narratives", *Turkish Studies*, Vol 7, No 3, p.405-420.
- Yaman, Ahmet Emin (2005), "Kore Savaşının Türk Kamuoyunda Yansıması" *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Mayıs-Kasım , p.231-245.
- Yang, Xuechun (1952), *世界知 (shijiezhishi)*, World Knewldoge Journal, Volume 40. (Translated by:

Emrah Alan, Pekin University)

Yanık, Lerna K. (2012), “Atlantik Paktı’ndan NATO’ya: Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde Türkiye’nin Konumu ve Uluslararası Rolü Tartışmalarından Bir Kesit”, Uluslararası İlişkiler, Cilt 9, Sayı 34, Summer, p. 29-50.

Zepezauer, M. (2001), CIA’nın Büyük Operasyonları, Kaynak Yayınları, İkinci Basım, İstanbul.

Gazette&Website

Akşam, “Atlantik Pakta Girmek İstiyoruz”, 28 July 1950, Year 32, No 11422.

Doğu Türkistan Haber Araştırma Merkezi, <https://www.doguturkistan.org/2011/04/12/m-riza-bekin-pasa-kim/>, 25.01.2020

Fenik, Mümtaz Faik, “Kore’ye gidecek Askerler Yolunuz Açık Olsun”, *Zafer*, 27 July 1950.

NATO, (North Atlantic Treaty Organization), https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_520_44.htm. (Accessed on 27.01.2020)

Zafer, “Kökü Dışarıda Bir Cemiyetin Tahriki”, 29 July 1950.

Zafer, “Birliğimiz Kore Yolunda”, 29 September 1950.

Zafer, 5 July 1950, Year 2, No 430.

Zafer, “Barış Severler Cemiyeti Başkan ve Üyeler Fransa’daki Komünistlerden, bu arada Joliot Curie’den direktif alıyormuş”, 21 September 1950, p.1.

Tez Nasıl Yazılır?

Eco, U. (2017), Tez Nasıl Yazılır?, Çev. Betül Parlak, 1. Baskı, İstanbul: Can Yayınları
Değerlendiren: Umut Berker SEVİLMİŞ¹

Gülün Adı, Foucault Sarkacı gibi eserlerinden tanıdığımız Umberto Eco'nun "Tez Nasıl Yazılır?" isimli kitabını okumak, yazarı farklı bir açıdan tanıma fırsatı doğuruyor. Deneyimli bir üniversite profesöründen bir tezin nasıl yazılacağını dinlemek, başarılı bir yazarın üslubunu deneyimlemek, "Tez Nasıl Yazılır?" isimli çalışmada iç içe geçiyor. Bir başka deyişle yazarın, daha sonra yazmış olduğu Gülün Adı veya Foucault Sarkacı gibi eserlerindeki orta çağ esintileri taşıyan akıcı ve masalsi anlatımını, çok farklı bir konuda pratik bilgiler içeren bu eserinde de kullanabilmiş olması yazarın usta bir kalem olduğunu fazlasıyla kanıtıyor. Bu durum, kitabının bu denli başarılı olmasını, yirmiden fazla dile çevrilmesini ve aradan otuz üç sene geçmesine rağmen halen süregelen popüleritesini açıklamaya yetiyor.

Tez Nasıl Yazılır isimli eser içeriği bakımından yayımlandığı dönemde oldukça ilgi çektiğinden kitap hakkında birçok değerlendirme yazısı bulunuyor. Dilimize 2017 yılında çevrildiğinden henüz sınırlı sayıda Türkçe değerlendirme yazısı bulunsun da, özellikle 2015 yılında Caterina Mongiat Farina ve Geoff Farina tarafından İngilizce'ye çevrildikten sonra yazılmış çok sayıda değerlendirme yazısına erişilebiliyor. Kitabın 2017 yılında Can Yayınları tarafından yayımlanan, Betül Parlak imzalı çevirisi profesyonel bir anlatım sunuyor. Altı bölümden oluşan kitabın ilk üç bölümü hazırlık ve araştırma aşamalarına değinirken, dördüncü ve beşinci bölüm planlama ve yazım aşamalarını, altıncı bölüm ise nihai redaksiyon aşamasını anlatıyor. Böylece tez yazım sürecinin tüm aşamalarına değinilmiş ve bu süreci yaşayan okurlara eşlik edilmiş oluyor. Aynı zamanda bu süreç içerisinde verilmesi gereken kararları, ortaya çıkabilecek sorunların çözüm önerilerini ve süreci kolaylaştıran çok sayıda tavsiyeyi barındırıyor.

Kitap özellikle tez yazım aşamasındaki öğrenciler için pratik bilgiler vermesinin yanında yazarın deneyimlerini de paylaşıyor. Sadece araştırmanın ve konuyu seçmenin öneminden bahsetmekle kalmıyor, son taslağın incelenerek son halin verilmesine dek her ayrıntıya değiniyor, ustalaşmaya yönelik pratik tavsiyeler sunuyor. Yazar kendi döneminden güncel örnekler vererek tez yazmanın inceliklerine eğiliyor. Tezin ilk aşamasından sonuna dek nasıl örüldüğüne, nasıl bir bütün haline getirildiğine ilişkin çeşitli deneyimler aktararak tez yazmak isteyen öğrencilerin bu ilk deneyimlerine akıcı bir şekilde eşlik ediyor. Bu bağlamda benzeri kitaplardan farklılaşan "Tez Nasıl Yazılır?" isimli eserinde Eco, "Teziniz tıpkı ilk aşkınız gibi olacağından onu unutmanız çok zor olacaktır" (s.318), diyor. Dikkat etmemiz gereken noktaları belirtirken aynı zamanda motivasyon da sağlıyor.

Yazar çalışmasında kendi deneyimleri daha çok bu yönde olduğu için saha araştırması yapılan tezlerden ziyade ikincil kaynaklar üzerinden yazılan tezleri baz alıyor. Bu nedenle literatüre ve kütüphane araştırmalarına büyük önem veriyor. Bunun dışında "bilgi fişleri" ve notların öneminden sıkça bahsediyor. Günümüz teknolojisinde Simplenote, Evernote gibi not alma programları ile bilgi fişleri kullanımı başka bir boyuta taşınmış olsa da yazarın önem verdiği geleneksel yöntemlerin bazı durumlarda halen işlevsel olduğunu söyleyebiliriz. Zira geleneksel yöntemlerle alınan notların dijital ortamda alınan notlardan daha akılda kalıcı olduğu yapılmış olan bilimsel çalışmalarla da açıklanıyor (Mueller ve Oppenheimer, 2014).

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Bursa Uludağ Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Nilüfer Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürlüğü, Ar-Ge ve İnovasyon Büro Sorumlusu, Orcid: 0000-0002-2929-5477, umutberkersevilmis@gmail.com

Eco, kitabında etik kurallarına oldukça değer veriyor. Bunun yanı sıra bilimsel mütevazılığa dikkat çekiyor. Yalnız mütevazılığın sınırının bilinmesi gerektiğini ifade ediyor. Gerektiği yerde mütevazı ve sağduyulu olunmasını ancak gerektiği yerde vakur ve mağrur olunmasını önemsiyor. Tez çalışması yapan kişinin, çalışma konusunda insanlığın sözcüsü olduğunu söylüyor.

Umberto Eco'nun bu eserini benzeri eserlerden, örneğin Rowena Murray'ın aynı isimli eserinden (Murray, 2014) ayıran en büyük özelliklerden birinin kullandığı mizahi dil olduğunu söyleyebiliriz. Bu dil, eseri daha çekici bir hale getirmekle birlikte, mizahi dilin kullanımının ölçülülüğü yazarın profesyonelliğini ortaya koyuyor. Zira her ne kadar mizahi bir dil kullansa da yazar, bilimsel bilginin önemi, literatür taramasının incelikleri, alıntı yapma, izinler ve araştırma etiği gibi önemli konuları ciddiyetle vurgulamayı başarıyor. Eco'nun ve Murray'ın eserlerinin Türkçe versiyonu diyebileceğimiz, tez yazım döneminde yaşanabilecek sorunlar için çözüm önerileri içeren ve bu süreçte okuyucuya bir yol arkadaşlığı vaat eden *Bu Tez Nasıl Bitecek* (Tayşir, 2019) isimli eser de aynı konuyu işliyor. Ancak Eco'nun mizahi dili, anlatımının samimiliği, usta bir hikâye anlatıcısı olmasından kaynaklanan başarılı üslubu, eserinin benzeri eserler arasından sıyrılarak ön plana çıkmasına yardımcı oluyor.

Tüm bunların yanı sıra yazar altı bölüm boyunca değindiği tüm konuları ayrıntılı örneklerle açıklıyor. İlk bölümde tez yazmanın neden gerekli olduğundan kitabın hedef kitlesine kadar gerekli açıklamaları verdikten sonra ikinci bölümde konu seçimine değiniyor. Bunun yanı sıra güncel olayları nasıl bilimsel bir konuya dönüştürebileceğimiz veya tez danışmanımızın istismarından nasıl kurtulabileceğimiz gibi pratik ve faydalı bilgiler veriyor. Üçüncü bölümde araştırma sürecinin derinliklerinde ilerlerken kütüphanelerin nasıl kullanılması gerektiği deneylerle anlatılıyor, kitapların hangi sırayla okunması gerektiğine dair ipuçları veriliyor. Dördüncü bölümde planlamanın ve bilgi fişlerinin öneminden bahseden yazar beşinci bölümde yazma aşamasının detaylarını veriyor. Burada kendi deneyimleri üzerinden yazma aşamasında işe yarayacak uyarılar, dikkat edilmesi gereken tuzaklar ve alışkanlıklar ayrıntılarıyla anlatılıyor. Bölüm sonunda ise bilimsel gururdan, özgüvenin ve özsaygının öneminden bahsederek okuyucuyu cesaretlendirmeyi ihmal etmiyor. Altıncı bölüm olan nihai redaksiyonun başında ise yazar son derece ilginç bir o kadar da etkili bir yöntemle başvuruyor. “Dikkat: Şimdi göreceğiniz bölüm basılı bir bölüm değildir”, diyor yazar, “Tezin son halini yazmak konusunda bir model işlevi taşımaktadır. Hatalar ve düzeltmeler bulunmaktadır.” ve ekliyor “Çünkü ne siz ne de ben kusursuz insanlarız” (s.273). Böylece yazar sadece tezin son kontrolünün nasıl yapılması gerektiği ile ilgili somut bir model ortaya koymakla kalmıyor, hataların nasıl düzeltileceği, yazım kuralları, tabloların kullanımı gibi hususlarda ayrıntılı bilgi veriyor. Tüm bunları yaparken verdiği somut örneklerle, kullandığı tablolarla, samimi üslubuyla gayet doyurucu ve açıklayıcı bir anlatım sunan yazar, tez yazım sürecini tüm ayrıntılarıyla işliyor.

Umberto Eco'nun “Tez Nasıl Yazılır?” isimli eserinde verdiği en önemli mesaj belki de tez yazmanın bir zorunluluk, zorlu bir süreç veya yıpratıcı bir iş olarak algılanmaması gerektiğidir. Tez yazım sürecinden keyif alınması gerektiği, tez yazmanın eğlenceli bir iş olduğu çünkü tez yazarken kullanılan ve öğrenilen hiçbir şeyin boşa gitmediği üzerinde önemle duran yazar, mühim olanın bu işi keyifle yapmak olduğunu söylüyor. Bunu söylerken de bilimsel bilginin tanımından yabancı dil bilmenin önemli olup olmadığına, literatür taramasının nasıl yapılması gerektiğinden bir öğrencinin tez danışmanının istismarından nasıl kurtulabileceğine kadar birçok konuya değiniyor. 1977’de yayınlanmış olmasına rağmen “Tez Nasıl Yazılır?”, tez yazma aşamasındaki her öğrencinin, her dönem pek çok konuda yardımına koşabilecek bir çalışma olma niteliğini koruyor.

Kaynakça

- Mueller Pam A., Oppenheimer Daniel M. (2014), The Pen is Mightier Than the Keyboard: Advantages of Longhand Over Laptop Note Taking, *Psychological Science Journal*, 25(6):1159-68
- Murray Rowena (2014), *Tez Nasıl Yazılır: Çalışma Becerilerini Geliştirmek*, Çev. Şakir Çinkır, 1. Baskı, İstanbul: Anı Yayıncılık
- Tayşir Eyüp Aygün (2019), *Bu Tez Nasıl Bitecek*, 1. Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları